

PREZES RADY MINISTRÓW

Warszawa, dnia /elektroniczny znacznik czasu/

RM-0610-137-22

UD378

Pani Elżbieta WITEK
Marszałek Sejmu

Szanowna Pani Marszałek,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi
projekt ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej
na rok 2023.

Do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został
upoważniony Minister Finansów.

Z poważaniem

Mateusz Morawiecki

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Do wiadomości:
wnioskodawca

U S T A W A

z dnia

o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2023¹⁾

Art. 1. W roku 2023 środki, o których mowa w art. 70a ust. 7 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2021 r. poz. 1762 oraz z 2022 r. poz. 935, 1116, 1700 i 1730), zwanej dalej „ustawą – Karta Nauczyciela”, przeznaczone na realizację ogólnokrajowych zadań w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli wyodrębnia się w budżecie ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania w łącznej wysokości do 2700 średnich wynagrodzeń nauczyciela dyplomowanego ustalonego w oparciu o kwotę bazową, o której mowa w art. 30 ust. 3 ustawy – Karta Nauczyciela, obowiązującą w dniu 1 stycznia 2018 r.

Art. 2. W roku 2023 środki, o których mowa w:

- 1) art. 49 ust. 1 pkt 2 ustawy – Karta Nauczyciela, na wypłaty nagród dla nauczycieli za ich osiągnięcia dydaktyczno-wychowawcze wyodrębnia się w budżetach wojewodów łącznie w wysokości do 1428 średnich wynagrodzeń nauczyciela dyplomowanego,
- 2) art. 49 ust. 1 pkt 3 ustawy – Karta Nauczyciela, na wypłaty nagród dla nauczycieli za ich osiągnięcia dydaktyczno-wychowawcze wyodrębnia się w budżecie ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania w wysokości do 1049 średnich wynagrodzeń nauczyciela dyplomowanego

– ustalonych w oparciu o kwotę bazową, o której mowa w art. 30 ust. 3 ustawy – Karta Nauczyciela, obowiązującą w dniu 1 stycznia 2018 r.

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych, ustawę z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i niektórych uprawnieniach pracowników, ustawę z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw, ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, ustawę z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym, ustawę z dnia 22 listopada 2013 r. o systemie powiadamiania ratunkowego, ustawę z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego, ustawę z dnia 15 września 2017 r. o Narodowym Instytucie Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, ustawę z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych, ustawę z dnia 5 lipca 2018 r. o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa, ustawę z dnia 20 lipca 2018 r. o przekształceniu prawa użytkownika wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów, ustawę z dnia 11 września 2019 r. o zmianie ustawy – Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw, ustawę z dnia 21 stycznia 2021 r. o służbie zagranicznej oraz ustawę z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z powołaniem Centralnego Biura Zwalczania Cyberprzestępczości.

Art. 3. W roku 2023 środki, o których mowa w art. 70a ust. 4 ustawy – Karta Nauczyciela, na wspieranie organizacji doradztwa metodycznego na obszarze województwa ustala się w oparciu o średnie wynagrodzenie nauczyciela dyplomowanego wyliczone na podstawie kwoty bazowej, o której mowa w art. 30 ust. 3 ustawy – Karta Nauczyciela, obowiązującej w dniu 1 stycznia 2020 r.

Art. 4. W roku 2023 do ustalania odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych dla nauczycieli, o którym mowa w art. 53 ust. 1 ustawy – Karta Nauczyciela, stosuje się kwotę bazową obowiązującą w dniu 1 stycznia 2019 r.

Art. 5. W roku 2023 fundusz socjalny, o którym mowa w art. 27 ust. 7 ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2022 r. poz. 520, 655 i 1115), tworzy się z odpisu w wysokości 0,6% środków zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2019 z dnia 16 stycznia 2019 r. (Dz. U. poz. 198) na emerytury i renty.

Art. 6. W roku 2023 fundusz socjalny, o którym mowa w art. 27 ust. 1a ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2022 r. poz. 1626), tworzy się z odpisu w wysokości 0,5% środków zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2019 z dnia 16 stycznia 2019 r. na emerytury i renty.

Art. 7. 1. W roku 2023 podstawę ustalenia wynagrodzenia zasadniczego sędziego Trybunału Konstytucyjnego, o której mowa w art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1422), stanowi kwota w wysokości 5 444,42 zł.

2. Ilekroć w odrębnych przepisach jest mowa o podstawie wynagrodzenia sędziego Trybunału Konstytucyjnego określonej w art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego, w roku 2023 za podstawę tę przyjmuje się kwotę w wysokości 5 444,42 zł.

Art. 8. 1. W roku 2023 podstawę ustalenia wynagrodzenia zasadniczego sędziego, o której mowa w art. 91 § 1c ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów

powszechnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2072, z 2021 r. poz. 1080 i 1236 oraz z 2022 r. poz. 655, 1259 i 1933), stanowi kwota w wysokości 5 444,42 zł.

2. Ilekroć w odrębnych przepisach jest mowa o podstawie wynagrodzenia sędziego określonej w art. 91 § 1c ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych, w roku 2023 za podstawę tę przyjmuje się kwotę w wysokości 5 444,42 zł.

Art. 9. 1. W roku 2023 podstawę ustalenia wynagrodzenia zasadniczego sędziego Sądu Najwyższego, o której mowa w art. 48 § 2 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1904 oraz z 2022 r. poz. 480 i 1259), stanowi kwota w wysokości 5 444,42 zł.

2. Ilekroć w odrębnych przepisach jest mowa o podstawie wynagrodzenia sędziego Sądu Najwyższego określonej w art. 48 § 2 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym, w roku 2023 za podstawę tę przyjmuje się kwotę w wysokości 5 444,42 zł.

Art. 10. 1. W roku 2023 podstawę ustalenia wynagrodzenia zasadniczego prokuratora, o której mowa w art. 123 § 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze (Dz. U. z 2022 r. poz. 1247 i 1259), stanowi kwota w wysokości 5 444,42 zł.

2. Ilekroć w odrębnych przepisach jest mowa o podstawie wynagrodzenia prokuratora określonej w art. 123 § 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze, w roku 2023 za podstawę tę przyjmuje się kwotę w wysokości 5 444,42 zł.

Art. 11. W roku 2023 podstawę wymiaru, o której mowa w art. 1 ust. 3 pkt 11 ustawy z dnia 9 czerwca 2016 r. o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1907), stanowi przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale 2016 r.

Art. 12. W roku 2023 podstawę do ustalenia maksymalnej wysokości wynagrodzenia miesięcznego, o którym mowa w art. 8 ustawy z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2136), stanowi przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale 2020 r.

Art. 13. W roku 2023 przepisu art. 140 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, 1692, 1725, 1747, 1768 i 1964), zwanej dalej „ustawą o finansach publicznych”, nie stosuje się.

Art. 14. W roku 2023 do rezerwy utworzonej na podstawie art. 140 ust. 4 ustawy o finansach publicznych nie stosuje się ograniczeń wskazanych w tym przepisie.

Art. 15. 1. W roku 2023 w rezerwie utworzonej na podstawie art. 140 ust. 4 ustawy o finansach publicznych mogą być planowane wydatki na wynagrodzenia z tytułu odpraw emerytalnych i odpraw w związku z przejściem na rentę z tytułu niezdolności do pracy.

2. Środki, o których mowa w ust. 1, planuje się w ramach ogólnej kwoty wynagrodzeń dla części budżetu państwa, których dysponentami są poszczególni wojewodowie, ustalonej w ustawie budżetowej zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 2022 r. poz. 1533).

Art. 16. Przepisów art. 119 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2, art. 121 oraz art. 122 ust. 1 pkt 2 lit. b i c ustawy o finansach publicznych nie stosuje się do ustawy budżetowej na rok 2023 w odniesieniu do środków pozyskiwanych w ramach polityki spójności i wspólnej polityki rybołówstwa w perspektywie finansowej 2021–2027 oraz Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy.

Art. 17. Przepisu art. 122 ust. 1 pkt 2 lit. c ustawy o finansach publicznych nie stosuje się do ustawy budżetowej na rok 2023 w odniesieniu do wydatków w ramach wspólnej polityki rolnej.

Art. 18. W roku 2023 środki z budżetu państwa przekazywane przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych do Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w formie dotacji przeznacza się także na rekompensatę składek przekazywanych na rzecz otwartych funduszy emerytalnych, o ile nie znajdują pokrycia w zrealizowanych przychodach z tytułu prywatyzacji majątku Skarbu Państwa.

Art. 19. 1. W roku 2023 środki zaplanowane w ustawie budżetowej na ten rok, w tym środki ujęte w ramach rezerw celowych budżetu państwa, mogą zostać przeznaczone na sfinansowanie wydatków na obsługę długu Skarbu Państwa.

2. W celu sfinansowania wydatków, o których mowa w ust. 1, Prezes Rady Ministrów może podjąć decyzję o zablokowaniu planowanych wydatków w zakresie całego budżetu państwa, określając część budżetu państwa i łączną kwotę wydatków, która podlega blokowaniu. Do blokowania planowanych wydatków budżetu państwa przepisu art. 177 ustawy o finansach publicznych nie stosuje się.

3. Prezes Rady Ministrów powierza ministrowi właściwemu do spraw budżetu wykonanie decyzji, o której mowa w ust. 2. Szczegółową klasyfikację wydatków, które podlegają blokowaniu, ustala dysponent części budżetowej. W przypadku blokowania środków ujętych w rezerwach celowych budżetu państwa szczegółową klasyfikację wydatków ustala minister właściwy do spraw budżetu.

4. Ze środków zablokowanych na podstawie ust. 2 minister właściwy do spraw budżetu może utworzyć nową rezerwę celową z przeznaczeniem na realizację celu, o którym mowa w ust. 1.

5. Utworzenie rezerwy, o której mowa w ust. 4, może nastąpić w terminie do dnia 21 grudnia 2023 r. i nie wymaga uzyskania opinii sejmowej komisji właściwej do spraw budżetu.

Art. 20. W roku 2023 minister właściwy do spraw finansów publicznych, na wniosek właściwego dysponenta części budżetowej, może dokonywać przeniesień wydatków budżetowych na finansowanie świadczeń emerytalno-rentowych między działami, rozdziałami i paragrafami klasyfikacji wydatków budżetu państwa oraz między częściami budżetowymi 15 – Sądy powszechne, 37 – Sprawiedliwość, 72 – Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego oraz 73 – Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Art. 21. W roku 2023 świadczenia emerytalno-rentowe wypłacane z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i Funduszu Emerytur Pomostowych, którymi dysponuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych, oraz świadczenia emerytalno-rentowe wypłacane z funduszu emerytalno-rentowego, którym dysponuje Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, mogą być realizowane pomimo niespełnienia wymogów, o których mowa w art. 29 ust. 10 i 12 oraz art. 52 ust. 2 pkt 2 lit. b ustawy o finansach publicznych.

Art. 22. W roku 2023 przepisu art. 460 ust. 10 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2022 r. poz. 574, z późn. zm.²⁾), zwanej dalej „ustawą o szkolnictwie wyższym”, nie stosuje się.

Art. 23. 1. W roku 2023 środki finansowe, o których mowa w art. 365 pkt 2 lit. e ustawy o szkolnictwie wyższym, przekazuje się uczelniom, o których mowa w art. 389 ust. 1 tej ustawy, w formie skarbowych papierów wartościowych.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 583, 655, 682, 807, 1010, 1079, 1117 i 1459.

2. Wartość nominalna skarbowych papierów wartościowych, o których mowa w ust. 1, wynosi 11% wysokości subwencji ustalonej w roku 2019 dla danej uczelni na podstawie algorytmów, o których mowa w art. 368 ust. 2 i 3 ustawy o szkolnictwie wyższym. Wartość obliczoną w ten sposób zaokrągla się do 1 tys. zł.

3. W roku 2023 skarbowe papiery wartościowe mogą zostać przekazane uczelni publicznej lub uczelni uprawnionej do finansowania na zasadach określonych dla uczelni publicznej na działania związane z utrzymaniem i rozwojem potencjału dydaktycznego lub badawczego.

4. Wartość nominalna zobowiązań z tytułu wyemitowanych skarbowych papierów wartościowych, o których mowa w ust. 1 i 3, nie może przekroczyć kwoty 1 000 000 tys. zł.

5. Minister właściwy do spraw budżetu przekazuje skarbowe papiery wartościowe, o których mowa w ust. 1 i 3, podmiotom, o których mowa w ust. 1 i 3, na wniosek ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, w terminie 45 dni od dnia otrzymania tego wniosku.

6. Minister właściwy do spraw budżetu określi, przez wydanie listu emisyjnego, warunki emisji skarbowych papierów wartościowych, o których mowa w ust. 1 i 3, oraz sposób realizacji świadczeń z nich wynikających.

7. List emisyjny zawiera w szczególności:

- 1) datę emisji;
- 2) powołanie podstawy prawnej emisji;
- 3) jednostkową wartość nominalną w złotych;
- 4) cenę lub sposób jej ustalenia;
- 5) stopę procentową lub sposób jej obliczania;
- 6) określenie sposobu i terminów wypłaty należności głównej oraz ewentualnych należności ubocznych;
- 7) termin wykupu oraz zastrzeżenia w przedmiocie możliwości wcześniejszego wykupu.

8. Emisja skarbowych papierów wartościowych, o których mowa w ust. 1 i 3, następuje z dniem zarejestrowania skarbowych papierów wartościowych w depozycie papierów wartościowych, w kwocie równej wartości nominalnej wyemitowanych skarbowych papierów wartościowych.

9. Do emisji skarbowych papierów wartościowych, o których mowa w ust. 1 i 3, przepisów art. 98 i art. 102 ustawy o finansach publicznych oraz przepisów wydanych na podstawie art. 97 tej ustawy nie stosuje się.

10. Środki uzyskane z tytułu skarbowych papierów wartościowych, o których mowa w ust. 1 i 3, mogą być przeznaczone na finansowanie przez uczelnie zadań realizujących cele, o których mowa w art. 365 pkt 1 lit. a–c i pkt 2 lit. a–d ustawy o szkolnictwie wyższym.

11. Do czynności prawnych w zakresie rozporządzania skarbowymi papierami wartościowymi przez uczelnie, o których mowa w ust. 1 i 3, przepisu art. 423 ust. 2 ustawy o szkolnictwie wyższym oraz przepisów art. 38–41 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1933 oraz z 2022 r. poz. 872, 1459 i 1512) nie stosuje się.

Art. 24. Do umów, o których mowa w art. 389 ust. 1 ustawy o szkolnictwie wyższym, zawartych przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się warunki finansowania i przekazywania środków określone w art. 23.

Art. 25. 1. W roku 2023 minister właściwy do spraw budżetu może przekazać Funduszowi Reprywatyzacji skarbowe papiery wartościowe.

2. Wartość nominalna zobowiązań z tytułu wyemitowanych skarbowych papierów wartościowych przekazanych Funduszowi Reprywatyzacji nie może przekroczyć kwoty 20 000 000 tys. zł.

3. Minister właściwy do spraw budżetu określi, przez wydanie listu emisyjnego, warunki emisji skarbowych papierów wartościowych, o których mowa w ust. 1, oraz sposób realizacji świadczeń z nich wynikających.

4. List emisyjny zawiera w szczególności:

- 1) datę emisji;
- 2) powołanie podstawy prawnej emisji;
- 3) jednostkową wartość nominalną w złotych;
- 4) cenę lub sposób jej ustalenia;
- 5) stopę procentową lub sposób jej obliczania;
- 6) określenie sposobu i terminów wypłaty należności głównej oraz ewentualnych należności ubocznych;
- 7) termin wykupu oraz zastrzeżenia w przedmiocie możliwości wcześniejszego wykupu.

5. Emisja skarbowych papierów wartościowych, o których mowa w ust. 1, następuje z dniem zarejestrowania skarbowych papierów wartościowych w depozycie papierów wartościowych oraz w kwocie równej wartości nominalnej wyemitowanych skarbowych papierów wartościowych.

6. Do emisji skarbowych papierów wartościowych, o których mowa w ust. 1, przepisów art. 98 i art. 102 ustawy o finansach publicznych oraz przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 97 tej ustawy nie stosuje się.

7. W roku 2023 koszty związane z operacjami na skarbowych papierach wartościowych, o których mowa w ust. 1, oraz w art. 76 ust. 1 ustawy z dnia 19 listopada 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2021 (Dz. U. poz. 2400 oraz z 2021 r. poz. 1104 i 1901), w tym prowadzeniem rachunku papierów wartościowych, pokrywane są ze środków Funduszu Reprywatyzacji.

8. W roku 2023 minister właściwy do spraw finansów publicznych jako dysponent Funduszu Reprywatyzacji, na wniosek Prezesa Rady Ministrów, ze względu na szczególnie interes gospodarczy państwa, może dokonać sprzedaży skarbowych papierów wartościowych przekazywanych Funduszowi Reprywatyzacji, o których mowa w ust. 1.

Art. 26. W roku 2023 przepisu art. 47 ust. 1 ustawy z dnia 14 sierpnia 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach dotyczących wsparcia służb mundurowych nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1610) nie stosuje się.

Art. 27. W roku 2023 Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów może udzielać z budżetu państwa dotacji celowych instytucji gospodarki budżetowej Centrum Obsługi Administracji Rządowej na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji zadań bieżących oraz remontowych i inwestycyjnych w nieruchomościach stanowiących wyposażenie lub przekazanych w użyczenie Centrum Obsługi Administracji Rządowej, do wysokości 20 952 tys. zł.

Art. 28. 1. W roku 2023 źródłem przychodu Funduszu Solidarnościowego może być również wpłata z budżetu państwa przekazana przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.

2. Wpłata, o której mowa w ust. 1, może być również dokonana z przeniesień środków zablokowanych na podstawie art. 177 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Przepisów art. 177 ust. 6 i 7 tej ustawy nie stosuje się.

3. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, na wniosek ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, może dokonywać przeniesień wydatków budżetowych będących przedmiotem blokady między częściami budżetu państwa, działami, rozdziałami i paragrafami klasyfikacji wydatków, z przeznaczeniem na wpłatę, o której mowa w ust. 1.

Art. 29. W roku 2023 środki Funduszu - Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców, o którym mowa w art. 80d ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 988, 1002, 1768 i 1783), przeznaczają się także na finansowanie zadań ministra właściwego do spraw informatyzacji związanych z informatyzacją państwa.

Art. 30. W roku 2023 środki Funduszu Szerokopasmowego, o którym mowa w art. 16a ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 884), przeznaczają się także na finansowanie zadań ministra właściwego do spraw informatyzacji związanych z informatyzacją państwa. Do finansowania tych zadań nie stosuje się przepisów art. 16a ust. 5–7 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz przepisów wydanych na podstawie art. 16a ust. 9 tej ustawy.

Art. 31. 1. W roku 2023 instytut badawczy nadzorowany przez ministra właściwego do spraw informatyzacji może utworzyć ze środków funduszu rezerwowego, w wysokości do 10% tego funduszu za poprzedni rok obrotowy, Fundusz wsparcia jednostek samorządu terytorialnego, zwany dalej „Funduszem wsparcia JST”.

2. Środki Funduszu wsparcia JST przeznaczają się na udzielanie wsparcia jednostkom samorządu terytorialnego na realizację przez te jednostki zadań z zakresu cyberbezpieczeństwa.

3. Udzielenie wsparcia następuje na podstawie umowy zawartej pomiędzy instytutem badawczym a jednostką samorządu terytorialnego. Umowa określa w szczególności:

- 1) szczegółowy opis zadania, w tym cel, na jaki wsparcie zostało przyznane, i termin jego wykonania;
- 2) wysokość udzielonego wsparcia;
- 3) termin wykorzystania wsparcia, nie dłuższy niż do dnia 31 grudnia 2023 r.;
- 4) termin i sposób rozliczenia udzielonego wsparcia;
- 5) termin zwrotu niewykorzystanej części wsparcia, nie dłuższy niż 15 dni od określonego w umowie dnia wykonania zadania;
- 6) tryb kontroli wykonania zadania.

Art. 32. 1. W roku 2023 minister właściwy do spraw informatyzacji może przekazać, z części budżetu państwa, której jest dysponentem, jednostce samorządu terytorialnego środki na realizację zadań z zakresu cyberbezpieczeństwa. Przekazanie środków następuje w formie dotacji celowej.

2. Łączna wysokość dotacji, o których mowa w ust. 1, udzielonych przez ministra właściwego do spraw informatyzacji jednostkom samorządu terytorialnego, nie może być

wyższa niż 5% wysokości wydatków ujętych w części budżetu państwa, której dysponentem jest minister właściwy do spraw informatyzacji.

3. Jednostka samorządu terytorialnego składa do ministra właściwego do spraw informatyzacji wnioski o udzielenie dotacji na realizację zadań, o których mowa w ust. 1.

4. Wniosek, o którym mowa w ust. 3, zawiera:

- 1) oznaczenie jednostki samorządu terytorialnego;
- 2) zakres i szczegółowy opis zadania;
- 3) termin realizacji zadania;
- 4) wysokość wnioskowanej dotacji;
- 5) kosztorys realizacji zadania.

5. Dotacja jest udzielana na podstawie umowy zawartej pomiędzy ministrem właściwym do spraw informatyzacji a jednostką samorządu terytorialnego. Do umowy stosuje się odpowiednio przepis art. 150 ustawy o finansach publicznych.

Art. 33. 1. W roku 2023 w celu realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem klęskom żywiołowym i usuwaniem ich skutków, przeciwdziałaniem i usuwaniem skutków epidemii oraz przeciwdziałaniem i usuwaniem skutków społeczno-gospodarczych inflacji Prezes Rady Ministrów może wydać ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych polecenie utworzenia nowej rezerwy celowej i przeniesienia do tej rezerwy kwot wydatków zablokowanych na podstawie art. 177 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

2. Utworzenie rezerwy, o której mowa w ust. 1, może nastąpić w terminie do dnia 21 grudnia 2023 r. i nie wymaga uzyskania opinii sejmowej komisji właściwej do spraw budżetu.

3. Do zadań, o których mowa w ust. 1, nie stosuje się przepisu art. 170 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

4. Podziału rezerwy, o której mowa w ust. 1, dokonuje minister właściwy do spraw finansów publicznych na wniosek właściwego ministra.

Art. 34. W roku 2023 środki rezerwy subwencji ogólnej, o której mowa w art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1672, z późn. zm.³⁾), które nie zostaną podzielone między jednostki samorządu

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 1901 i 1927 oraz z 2022 r. poz. 646, 655, 1116, 1265, 1730 i 1964.

terytorialnego w terminie do dnia 31 lipca 2023 r., zwiększą kwotę rezerwy, o której mowa w art. 36 ust. 4 pkt 1 tej ustawy.

Art. 35. W roku 2023, przy podziale części oświatowej subwencji ogólniej dla jednostek samorządu terytorialnego, o którym mowa w art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, nie uwzględnia się dzieci i uczniów będących obywatelami Ukrainy, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. poz. 583, z późn. zm.⁴⁾).

Art. 36. W roku 2023 przy naliczaniu i podziale dotacji, o której mowa w art. 53 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1930 i 2445 oraz z 2022 r. poz. 1116, 1692 i 1730), nie uwzględnia się uczniów będących obywatelami Ukrainy, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, objętych wychowaniem przedszkolnym do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą 6 lat.

Art. 37. W roku 2023 do dotacji udzielanej na podstawie art. 26 ust. 2 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych, niepublicznemu liceum ogólnokształcącemu dla dorosłych, niepublicznej szkole branżowej II stopnia oraz niepublicznej szkole policealnej, nie stosuje się art. 43 ust. 5 tej ustawy.

Art. 38. 1. Kwotę bazową określoną w art. 9 ust. 1 pkt 2 lit. d ustawy budżetowej na rok 2023 stosuje się do obliczenia uposażeń żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy w okresie od dnia 1 marca 2023 r. do dnia 31 grudnia 2023 r.

2. Kwotę bazową określoną w art. 9 ust. 1 pkt 2 lit. e ustawy budżetowej na rok 2023 stosuje się do obliczenia uposażeń funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej w okresie od dnia 1 marca 2023 r. do dnia 31 grudnia 2023 r.

⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 682, 683, 684, 830, 930, 1002, 1087, 1383, 1561, 1692 i 1733.

3. Do obliczenia uposażeń żołnierzy zawodowych, funkcjonariuszy oraz funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej należnych od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 28 lutego 2023 r. stosuje się kwoty bazowe ustalone w ustawie budżetowej na rok 2022.

4. Uposażenie żołnierzy zawodowych, funkcjonariuszy oraz funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej wypłacane w okresie od dnia 1 marca 2023 r. do dnia 31 grudnia 2023 r. podlega każdorazowemu zwiększeniu o 1/5 kwoty różnicy pomiędzy uposażeniem należnym na dzień 1 marca 2023 r. obliczonym odpowiednio z ust. 1 i 2 a uposażeniem należnym na dzień 1 stycznia 2023 r. obliczonym zgodnie z ust. 3.

Art. 39. W ustawie z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 923) po art. 5k dodaje się art. 5l w brzmieniu:

„Art. 5l. W roku 2023 przez przeciętne wynagrodzenie miesięczne w gospodarce narodowej, o którym mowa w art. 5 ust. 2, należy rozumieć przeciętne wynagrodzenie miesięczne w gospodarce narodowej w drugim półroczu 2019 r. ogłoszone przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 5 ust. 7.”.

Art. 40. W ustawie z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i niektórych uprawnieniach pracowników (Dz. U. z 2022 r. poz. 318 i 807) w art. 69h:

- 1) w ust. 1 wyrazy „w latach 2019–2022” zastępuje się wyrazami „w latach 2019–2023”;
- 2) w ust. 11 wyrazy „W latach 2021 i 2022” zastępuje się wyrazami „W latach 2021–2023”.

Art. 41. W ustawie z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 2022 r. poz. 1533) po art. 29o dodaje się art. 29p w brzmieniu:

„Art. 29p. W 2023 r. kwota bazowa dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe nie jest waloryzowana.”.

Art. 42. W ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2022 r. poz. 690, 830, 1079, 1383, 1561 i 1812) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) po art. 108e dodaje się art. 108f w brzmieniu:

„Art. 108f. 1. W roku 2023 w celu wsparcia samorządów powiatów, realizujących zadania na rzecz aktywizacji bezrobotnych, minister właściwy do spraw pracy przekazuje tym samorządom środki Funduszu Pracy na finansowanie kosztów określonych w ust. 2.

2. W roku 2023 na dofinansowanie kosztów wynagrodzeń zasadniczych, o których mowa w przepisach o pracownikach samorządowych, oraz składek na ubezpieczenia

społeczne od wypłaconego dofinansowania do wynagrodzeń zasadniczych pracowników powiatowego urzędu pracy, realizujących zadania określone ustawą, przeznacza się środki w wysokości 14% kwoty środków ustalonej dla województw na podstawie umów, o których mowa w art. 109 ust. 7, na realizację projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego.

3. Środki, o których mowa w ust. 2, są przekazywane w wysokości proporcjonalnej do udziału powiatowego urzędu pracy w wydatkach ogółem w skali kraju poniesionych w roku 2021 z Funduszu Pracy na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, wykazanych w informacji uzyskanej na podstawie badań statystycznych prowadzonych wspólnie przez ministra właściwego do spraw pracy i Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego zgodnie z przepisami o statystyce publicznej.

4. Kwota środków, o której mowa w ust. 3, jest przekazywana samorządom powiatów w okresach miesięcznych, w wysokości 1/12 kwoty ustalonej na rok 2023.

5. Środki, o których mowa w ust. 2, niewykorzystane do dnia 31 grudnia 2023 r., podlegają zwrotowi na rachunek dysponenta Funduszu Pracy do dnia 31 stycznia 2024 r.

6. Przekazane samorządom powiatów kwoty środków, o których mowa w ust. 2, stanowią dochód powiatu, o którym mowa w art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.”;

2) w art. 109 po ust. 2d dodaje się ust. 2da w brzmieniu:

„2da. W roku 2023 środki KFS są określone w planie finansowym Funduszu Pracy na ten rok w kwocie odpowiadającej wysokości 4% przychodów Funduszu Pracy uzyskanych z obowiązkowych składek na Fundusz Pracy w roku 2021.”.

Art. 43. W ustawie z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1343) wprowadza się następujące zmiany:

1) użyte w art. 78 w ust. 1, w art. 79 w ust. 1 i 2, w art. 80, w art. 82 w ust. 2 oraz w art. 87 w ust. 1 i 3 wyrazy „31 grudnia 2022 r.” zastępuje się wyrazami „31 grudnia 2023 r.”;

2) w art. 78 dodaje się ust. 8 w brzmieniu:

„8. Zezwolenia na wykonywanie regularnych przewozów osób w krajowym transporcie drogowym, których termin ważności upływa w dniu 31 grudnia 2022 r., wydane na podstawie przepisów dotychczasowych, zachowują ważność do dnia 31 grudnia 2023 r.”;

3) użyte w art. 81, w art. 85 w ust. 2 oraz w art. 90 wyrazy „1 stycznia 2023 r.” zastępuje się wyrazami „1 stycznia 2024 r.”.

Art. 44. W ustawie z dnia 22 listopada 2013 r. o systemie powiadamiania ratunkowego (Dz. U. z 2021 r. poz. 268 i 2445) w art. 35 w ust. 1:

- 1) we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „1 071 200 533 zł” zastępuje się wyrazami „1 107 533 079 zł”;
- 2) pkt 10 otrzymuje brzmienie:
„10) w 2023 r. – 203 812 546 zł.”.

Art. 45. W ustawie z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2232, z 2020 r. poz. 568 i 2157 oraz z 2021 r. poz. 2445) w art. 88 w ust. 1 w pkt 1 lit. h otrzymuje brzmienie:

„h) 2023 – 2 392 tys. zł.”.

Art. 46. W ustawie z dnia 15 września 2017 r. o Narodowym Instytucie Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego (Dz. U. z 2022 r. poz. 393 i 830) w art. 46 w ust. 1:

- 1) we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „wynosi 641 780 000 zł” zastępuje się wyrazami „wynosi 831 980 000 zł”;
- 2) pkt 7 otrzymuje brzmienie:
„7) 2023 – 231 000 000 zł;”.

Art. 47. W ustawie z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1930 i 2445 oraz z 2022 r. poz. 1116, 1692 i 1730) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 110 w ust. 1 pkt 6 otrzymuje brzmienie:
„6) w 2023 r. – 1749 mln zł;”;
- 2) w art. 120 w ust. 1 pkt 6 otrzymuje brzmienie:
„6) w 2023 r. – 448 mln zł;”.

Art. 48. W ustawie z dnia 5 lipca 2018 r. o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 1863) w art. 93 w ust. 3 pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) w 2023 r. – 50 335 tys. zł;”.

Art. 49. W ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów (Dz. U. z 2022 r. poz. 1495) w art. 27 w ust. 1:

- 1) we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „1341,10 mln zł” zastępuje się wyrazami „1371,30 mln zł”;

- 2) pkt 5 otrzymuje brzmienie:
„5) 2023 r. – 152,1 mln zł;”.

Art. 50. W ustawie z dnia 11 września 2019 r. o zmianie ustawy – Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2170) w art. 17 w ust. 1:

- 1) wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
„W latach 2019-2028 maksymalny limit wydatków budżetu państwa będący skutkiem finansowym wejścia w życie ustawy wynosi 1 249,345 mln zł, przy czym w:”;
- 2) pkt 5 otrzymuje brzmienie:
„5) 2023 r. – 179,040 mln zł;”.

Art. 51. W ustawie z dnia 21 stycznia 2021 r. o służbie zagranicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 1076 i 1283) użyte w art. 85a we wprowadzeniu do wyliczenia, w art. 85b w ust 1, 2 i 4 oraz w art. 87 wyrazy „31 marca 2023 r.” zastępuje się wyrazami „31 grudnia 2023 r.”.

Art. 52. W ustawie z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z powołaniem Centralnego Biura Zwalczenia Cyberprzestępczości (Dz. U. poz. 2447) w art. 20 w ust. 1:

- 1) we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „4 430 000 tys. zł” zastępuje się wyrazami „4 441 739 tys. zł”;
- 2) pkt 2 otrzymuje brzmienie:
„2) w 2023 r. – 275 739 tys. zł;”.

Art. 53. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2023 r.

UZASADNIENIE

Rządowy projekt ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2023 jest ściśle związany z rządowym projektem ustawy budżetowej na rok 2023.

Regulacje projektu ustawy mają charakter komplementarny do projektu ustawy budżetowej na rok 2023.

Przedłożone rozwiązania, w tym propozycje zmian niektórych ustaw, znajdują swoje odzwierciedlenie i wymierną korelację w kwotach ujętych w projekcie ustawy budżetowej na rok 2023 i wiążą się z prawidłową realizacją tej ustawy.

Przepisy związane z pragmatyką zawodową nauczycieli (art. 1-3)

Zgodnie z art. 70a ust. 7 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2021 r. poz. 1762, z późn. zm.) w budżecie ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania wyodrębnia się środki na realizację ogólnokrajowych zadań w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli w łącznej wysokości 2700 średnich wynagrodzeń nauczyciela dyplomowanego. W roku 2023 proponuje się zachować, wzorem lat ubiegłych, mechanizm umożliwiający elastyczne kształtowanie wysokości środków wyodrębnionych w budżecie ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli. Zmiana ta nie będzie miała negatywnego przełożenia na realizację zadań z zakresu doskonalenia zawodowego nauczycieli. W dyspozycji Ministra Edukacji i Nauki znajdują się bowiem również środki na realizację projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej na doskonalenie nauczycieli.

Proponuje się wprowadzenie zmian w zakresie sposobu ustalania wydatków na fundusz nagród dla nauczycieli za ich osiągnięcia dydaktyczno-wychowawcze w budżetach wojewodów oraz budżecie ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania. Powyższa zmiana umożliwi utrzymanie wydatków na ten cel na podobnym poziomie oraz elastyczne kształtowanie wysokości środków w zależności od realnego zapotrzebowania. Wprowadzenie regulacji odnoszących się do planowania środków na nagrody dla nauczycieli za ich osiągnięcia dydaktyczno-wychowawcze w budżetach wojewodów oraz budżecie ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa w roku 2023.

Zgodnie z art. 70a ust. 4 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela w budżetach wojewodów wyodrębnia się środki na wspieranie organizacji doradztwa metodycznego na obszarze województwa, w łącznej wysokości 12 400 średnich wynagrodzeń nauczyciela dyplomowanego. W roku 2023 proponuje się wyodrębnienie środków w budżetach wojewodów na wspieranie organizacji doradztwa metodycznego na obszarze województwa w oparciu o średnie wynagrodzenie nauczyciela dyplomowanego wyliczone na podstawie kwoty bazowej, o której mowa w art. 30 ust. 3 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, obowiązującej w dniu 1 stycznia 2020 r. Zmiany te nie będą miały negatywnego przełożenia na realizację przedmiotowego zadania.

Zmiany związane ze świadczeniami oraz wynagrodzeniami w sektorze finansów publicznych (art. 4-12, art. 38, art. 39 i art. 41)

W projekcie ustawy proponuje się zamrożenie świadczeń socjalnych na poziomie ustawowym obowiązującym dla roku 2020. W przypadku zakładowego funduszu świadczeń socjalnych podstawą naliczania odpisu będzie przeciętne wynagrodzenie miesięczne w gospodarce narodowej w drugim półroczu 2019 r. ogłoszone przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego – w wysokości 4.434,58 zł. Z przepisów ustawowych wynika, że wysokość odpisu podstawowego wynosi na jednego zatrudnionego 37,5% przeciętneho wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej w roku poprzednim lub w drugim półroczu roku poprzedniego, jeżeli przeciętne wynagrodzenie z tego okresu stanowiło kwotę wyższą. Prezes Głównego Urzędu Statystycznego ogłasza przeciętne wynagrodzenie miesięczne w gospodarce narodowej w roku poprzednim i w drugim półroczu roku poprzedniego, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, nie później niż do dnia 20 lutego każdego roku.

Proponuje się również zmianę naliczania odpisu na fundusz świadczeń socjalnych dla osób uprawnionych do zaopatrzenia emerytalnego służb mundurowych oraz członków ich rodzin. Projektowana zmiana spowoduje ograniczenie wydatków budżetu państwa na świadczenia socjalne dla emerytów i rencistów pobierających świadczenia emerytalno-rentowe z systemu emerytalnego. Zmiana ta dotyczy emerytów i rencistów – byłych żołnierzy oraz funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin. W projekcie ustawy proponuje się, by w roku 2023 podstawą ustalenia odpisu na fundusz socjalny były środki zaplanowane w ustawie budżetowej na rok 2019 z dnia 16 stycznia 2019 r. (Dz. U. poz. 198) na emerytury i renty.

Zgodnie z postanowieniami art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela corocznie dokonuje się odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych dla nauczycieli w wysokości ustalonej jako iloczyn planowanej liczby nauczycieli w przeliczeniu na pełny wymiar zajęć i 110% kwoty bazowej stanowiącej podstawę wyliczania średnich wynagrodzeń nauczycieli w dniu 1 stycznia danego roku. Proponuje się, aby w roku 2023 wprowadzić przepis, iż odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych dla nauczycieli byłby dokonywany w oparciu o kwotę bazową z dnia 1 stycznia 2019 r.

Proponuje się ustalenie w roku 2023 wysokości wynagrodzeń sędziów, prokuratorów i innych pracowników, których wynagrodzenia są relacjonowane do wynagrodzeń sędziów i prokuratorów, w odniesieniu do kwoty 5 444,42 zł, która zagwarantuje im wzrost wynagrodzeń o 7,8%, tj. na planowanym poziomie w 2023 r. dla pozostałych pracowników państwowej sfery budżetowej. Obecnie w 2022 r. podstawa ta wynosi 5 050,48 zł (przeciętne

wynagrodzenie w drugim kwartale 2020 r.: 5 024,48 zł + 26 zł), która zostanie zwiększona o 7,8%, co daje kwotę 5 444,42 zł.

Zaproponowane zmiany będą miały wpływ m.in. na wysokość wynagrodzeń sędziów Sądu Najwyższego, sędziów Trybunału Konstytucyjnego, sędziów sądów powszechnych, sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego i sądów administracyjnych, prokuratorów Prokuratury Krajowej, prokuratorów powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury, Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu oraz na wysokość uposażenia sędziów i prokuratorów w stanie spoczynku. Wskazana podstawa wynagrodzeń sędziów będzie miała wpływ na określenie wynagrodzeń dla innych pracowników relacjonowanych do tej wysokości, np. wysokość wynagrodzenia asesora prokuratorskiego, referendarza sądowego czy radców Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej.

Działanie takie podyktowane jest, jak wskazano w uzasadnieniu do ustawy budżetowej na 2023 r. szczególnymi okolicznościami mającymi istotny wpływ na sytuację budżetową kraju.

Jednocześnie należy mieć na uwadze, iż ogromny wpływ na stan budżetu państwa w ostatnich latach miała pandemia COVID-19 i jej skutki. Dodatkowo rosyjska inwazja na Ukrainę, bezprecedensowy wzrost cen energii oraz zakłócenia w łańcuchach dostaw utrudniają powrót do stanu normalności i przekładają się na potrzebę zabezpieczenia w budżecie państwa nowych niezbędnych wydatków. Wybuch wojny w Ukrainie znacząco zmienił perspektywy gospodarki w bieżącym i kolejnym roku. Wzrost niepewności, zaburzenia w handlu i na rynkach finansowych oraz globalny wzrost cen spowodował, że prognozowane tempo wzrostu w roku bieżącym i kolejnym będą niższe.

Po stronie wydatkowej projektu budżetu państwa na rok 2023 zabezpieczono zatem niezbędne środki na kontynuację dotychczasowych, priorytetowych działań, jak również na realizację nowych w odpowiedzi na zaistniałą sytuację geopolityczną i makroekonomiczną.

W trosce o dobro wspólne oczywistym jest sprawiedliwy podział kosztów związanych z zabezpieczeniem priorytetowych zadań Państwa, pomiędzy wszystkie grupy społeczne. Zaproponowany sposób ustalenia wynagrodzeń sędziów i prokuratorów w żaden sposób nie narusza niezależności wymiaru sprawiedliwości stanowiąc jednocześnie przejaw równości wszystkich obywateli wobec pojawiających się zagrożeń. Przyjęta wysokość wzrostu wynagrodzeń sędziów i prokuratorów jest zatem analogiczna do wysokości dotyczącej pozostałych pracowników wynagradzanych z budżetu państwa. Należy przy tym zauważyć, że wynagrodzenia w tzw. ustawach kominowych oraz wynagrodzenia osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe nie uległy zwiększeniu na rok 2023.

Nie kwestionując przyjętego w aktualnych przepisach regulujących ustrój sądownictwa mechanizmu określania wynagrodzeń sędziów w oparciu o przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej, należy mieć na uwadze istotny wzrost nakładów na wynagrodzenia sędziów i prokuratorów na przestrzeni ostatnich lat. Wyasygnowanie dodatkowych środków na wynagrodzenia dla tych grup oznaczałoby konieczność redukcji wydatków w pozostałych sferach działalności państwa, co mogłoby negatywnie wpłynąć na realizację innych zadań publicznych finansowanych ze środków budżetu państwa

W projekcie ustawy przewiduje się utrzymanie na poziomie przyjętym w budżecie na 2022 r. podstawy wymiaru (w wysokości 4 403,78 zł – przeciętne miesięczne wynagrodzenie w

sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale 2016 r.), służącej do ustalania wynagrodzenia dla osób zatrudnionych w podmiotach podlegających przepisom ustawy z dnia 9 czerwca 2016 r. o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1907), tj. wynagrodzeń członków zarządzających i organów nadzorczych, a także wybranych postanowień umów zawieranych z członkami organów zarządzających w spółkach z udziałem Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego i ich związków, a także państwowych i komunalnych osób prawnych.

Proponuje się utrzymanie na poziomie przyjętym w budżecie na 2022 r. maksymalnych wynagrodzeń osób wymienionych w art. 2 ustawy z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2136), tj. ustalanie maksymalnych wysokości wynagrodzenia miesięcznego dla osób wymienionych w powyższym przepisie przez przyjęcie przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale 2020 r. (tj. 5 655,43 zł).

Zgodnie z art. 5 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 2022 r. poz. 1533), osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe są pracownikami państwowej sfery budżetowej, objętymi mnożnikowymi systemami wynagrodzeń. Na podstawie art. 9 ust. 1 pkt 2 i 3 ww. ustawy, w ustawie budżetowej na dany rok ustala się: kwoty bazowe i średnioroczne wskaźniki wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej. W 2023 r. nie przewiduje się waloryzacji kwoty bazowej osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, stanowiącej podstawę do ustalania wysokości wynagrodzeń tych osób, co oznacza, że pozostanie ona w wysokości dotychczasowej, tj. 1 789,42 zł.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami wynagrodzenie osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe ustala się na podstawie kwoty bazowej, określanej corocznie w ustawie budżetowej i mnożników kwoty bazowej określonych w rozporządzeniu.

Zatem również w 2023 r. nie przewiduje się wprowadzenia podwyżek wynagrodzeń osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, tak jak w przypadku pozostałych pracowników państwowej sfery budżetowej zatrudnionych na zasadach ogólnych, objętych przepisami ww. ustawy, dla których w 2023 r. planowany jest wzrost wynagrodzeń i kwot bazowych o 7,8%. W konsekwencji tego rozwiązania nie nastąpi również automatyczny wzrost uposażenia posłów i senatorów, które odpowiada 80% wysokości wynagrodzenia podsekretarza stanu, ustalonego na podstawie przepisów o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, z wyłączeniem dodatku z tytułu wysługi lat (przysługującego zgodnie z przepisami art. 25 ust. 2 ustawy z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora (Dz. U. z 2022 r. poz. 1339)).

W wyniku projektowanej zmiany nastąpi również ograniczenie możliwości zwiększenia pewnych kategorii wydatków, które są określane/relacjonowane w obowiązującym prawie do kwoty bazowej osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, np.:

– maksymalne wynagrodzenie pracowników samorządowych zatrudnionych na podstawie wyboru (członków zarządu jednostek samorządu terytorialnego, wójtów, burmistrzów, prezydentów miast, a także starostów i wicestarostów oraz marszałków województw i wicemarszałków) nie może przekroczyć w okresie miesiąca 11,2-krotności kwoty bazowej

określonej w ustawie budżetowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe na podstawie przepisów ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (art. 4 ust. 1 pkt 1 i art. 37 ust. 3 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 20222 r. poz. 530)),

– diety radnych, które nie mogą przekroczyć w ciągu miesiąca łącznie 2,4-krotności kwoty bazowej, określonej w ustawie budżetowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe na podstawie przepisów ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (art. 25 ust. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559, z późn. zm.)). Rada gminy ustala zasady, na podstawie których radnemu przysługują diety oraz zwrot kosztów podróży służbowych, a przy ustalaniu wysokości diet radnych bierze pod uwagę funkcje pełnione przez radnego,

– wynagrodzenie osób wchodzących w skład Państwowej Komisji Wyborczej przysługuje na podstawie kwoty bazowej przyjmowanej do ustalenia wynagrodzenia osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, z zastosowaniem mnożników:

- 1) dla przewodniczącego – 4,9;
- 2) dla zastępcy przewodniczącego – 4,48;
- 3) dla członków Komisji – 4,2 (art. 159 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy /Dz. U. z 2022 r. poz. 1277/).

Proponuje się regulację wprowadzającą mechanizm zachęcający do pozostawania w służbie czynnej żołnierzy zawodowych, funkcjonariuszy i funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej. Mając na uwadze powyższe proponuje się, aby w roku 2023 wzrost uposażeń obejmował wyłącznie żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy pozostających w służbie na dzień 1 marca 2023 r.

Zmiany dotyczące ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, z późn. zm.) (art. 13–17)

Nie jest możliwe szczegółowe zaplanowanie wydatków w poszczególnych częściach budżetowych, z podziałem na pozycje klasyfikacji budżetowej na etapie opracowywania projektu ustawy budżetowej na rok 2023. Trudne do przewidzenia możliwe skutki społeczno-gospodarcze i finansowe wynikające z trwającego konfliktu zbrojnego na terytorium Ukrainy oraz związane z nim możliwe negatywne konsekwencje dla polskiej gospodarki w przyszłym roku uzasadniają zwiększenie poziomu środków planowanych w części 83 - Rezerwy celowe, względem ogólnego poziomu planowanych wydatków. Rozwiązanie zaproponowane w **art. 13** pozwoli elastyczniej zaplanować środki budżetowe na rok 2023 oraz dokonać ich podziału na etapie realizacji ustawy budżetowej w sposób efektywny.

W projekcie ustawy budżetowej na rok 2023 w częściach budżetu państwa, których dysponentami są poszczególni wojewodowie tworzona jest na podstawie art. 140 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych rezerwa. Z regulacji ww. artykułu wynika

ograniczenie poziomu wysokości planowanych wydatków w ramach przedmiotowej rezerwy, tj. do 1% wydatków, z wyłączeniem dotacji dla jednostek samorządu terytorialnego.

W związku z licznie występującymi w trakcie realizacji budżetu wydatkami, których nie można przewidzieć na etapie opracowania projektu budżetu oraz dużą liczbą zadań finansowanych w ramach odrębnych działów zasadne jest ujęcie, analogicznie jak w 2022 r., większych środków w ramach rezerwy tworzonej w budżetach poszczególnych wojewodów.

Z uwagi na powyższe, niezbędne jest wprowadzenie zmiany, służącej realizacji ustawy budżetowej na rok 2023, tj. wyłączenie ze stosowania ograniczeń, o których mowa w art. 140 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Projektowany przepis wprowadza możliwość zabezpieczenia przez wojewodów (w ramach ogólnej kwoty wynagrodzeń określonej w ustawie budżetowej stosownie do postanowień art. 9 ustawy z 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw) wydatków na wynagrodzenia z tytułu odpraw emerytalnych i odpraw w związku z przejściem na rentę z tytułu niezdolności do pracy. W wielu przypadkach, zatrudnienie w jednostkach administracji zespolonej jest stosunkowo niskie i w konsekwencji niewielka kwota środków planowana jest na wynagrodzenia. Jednostki te mają ograniczoną możliwość zabezpieczania środków na ewentualne wypłaty odpraw emerytalnych i odpraw w związku z przejściem na rentę z tytułu niezdolności do pracy. Zmiana umożliwiająca zabezpieczenie środków na ww. cel w ramach rezerwy pozostającej w dyspozycji wojewodów dodatkowo uzasadnia potrzebę zwiększenia maksymalnej wysokości tej rezerwy.

Zaproponowane w **art. 14** i **art. 15** przepisy umożliwią realizację ustawy budżetowej oraz umożliwiają większą elastyczność wydatkowania środków w celu zapewnienia prawidłowej realizacji zadań.

Proponowana treść **art. 16** ma wpływ na prezentowanie danych w poszczególnych załącznikach do projektu ustawy budżetowej w odniesieniu do środków pochodzących z budżetu UE, w zakresie perspektywy finansowej 2021-2027 oraz II edycji Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy. Wyłączenie stosowania przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, określonych w art. 119 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2, art. 121 oraz art. 122 ust. 1 pkt 2 lit. b i c w odniesieniu do programów i projektów finansowanych w ramach perspektywy finansowej 2021-2027 wynika z faktu, że pomiędzy Komisją Europejską a Polską trwają obecnie ustalenia co do ostatecznych zapisów poszczególnych programów operacyjnych/instrumentów finansowych ww. perspektywy. W ramach II edycji Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy również trwają jeszcze negocjacje umowy ramowej pomiędzy stroną szwajcarską i polską.

Przewidziane w **art. 17** wyłączenie środków na realizację wspólnej polityki rolnej wynika z faktu, że zasady rozliczania środków w ramach pierwszego filaru wspólnej polityki rolnej są inne niż zasady rozliczania funduszy UE, dla których wydatki można realizować w okresie siedmiu plus trzy lata, a rozliczeniu podlega alokacja dla całego programu. W ramach pierwszego filaru wspólnej polityki rolnej, finansowaniem Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji objęte są zarówno płatności bezpośrednie, w ramach kopert finansowych ustalonych na poszczególne lata, jak również działania interwencyjne obejmujące mechanizmy

uruchamiane doraźnie, w zależności od sytuacji panującej na rynku, w ramach środków udostępnianych przez Komisję Europejską. Z powyższego względu nie jest możliwa prezentacja alokacji obejmującej wszystkie wydatki ponoszone w ramach pierwszego i drugiego filaru wspólnej polityki rolnej dla całej perspektywy finansowej.

Przepis dotyczący funkcjonowania Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (art. 18)

Wprowadzenie przedmiotowego przepisu do ustawy o budżecie umożliwia finansowanie rekompensat składek przekazywanych na rzecz otwartych funduszy emerytalnych (OFE) w ramach wydatków budżetu państwa w roku 2023. Niniejszy przepis spowoduje, że w roku 2023 dotacja przekazywana przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych do Funduszu Ubezpieczeń Społecznych będzie przeznaczona także na finansowanie przedmiotowych rekompensat.

Rozwiązanie to jest konsekwencją ujęcia w projekcie ustawy budżetowej na rok 2023 środków przeznaczonych na te rekompensaty w wydatkach, które do roku 2018 były ujmowane w rozchodach budżetu państwa. Przyjęte rozwiązanie jest analogiczne jak w latach 2019–2022 i zmierza do wyeliminowania wątpliwości odnośnie do zasad klasyfikowania środków z tytułu przekazania składek do otwartych funduszy emerytalnych. Powyższa zmiana nie ma wpływu na wynik sektora instytucji rządowych i samorządowych wg metodologii ESA 2010.

Systemowe rozwiązanie finansowania ww. rekompensat w postaci wydatków budżetu państwa (dotacja do Funduszu Ubezpieczeń Społecznych) zostało zawarte w projekcie ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw, który to projekt jest w trakcie procedowania.

Przepis dotyczący zarządzania długiem Skarbu Państwa (art. 19)

Wydatki na obsługę długu Skarbu Państwa (część 79 budżetu państwa) są, zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, wydatkami o charakterze priorytetowym. Zarządzanie w sposób bezpieczny i efektywny tymi wydatkami w ramach realizowanej strategii zarządzania długiem publicznym jest jednym z podstawowych zadań w zakresie finansów publicznych, w szczególności Ministra Finansów, który jest odpowiedzialny za zarządzanie długiem Skarbu Państwa.

Rozwiązanie zawarte w art. 19 projektu ustawy nie jest instytucją nową, bo już funkcjonuje od bieżącego roku w ramach art. 21 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. poz. 583, z późn. zm.).

Koszty obsługi długu Skarbu Państwa są uzależnione od wielu czynników, w tym głównie związanych z sytuacją rynkową (poziom stóp procentowych i kursu walutowego), sytuacją budżetową (poziom potrzeb pożyczkowych budżetu państwa i ich rozkład w czasie) i w efekcie od realizowanego procesu finansowania potrzeb pożyczkowych budżetu państwa i zarządzania długiem Skarbu Państwa w ramach przyjętej strategii (struktura sprzedaży długu, operacje zarządzania długiem, w tym odkupy długu). Część omawianych wydatków ma charakter zdeterminowany (ustalony), natomiast pozostałe koszty są uzależnione od kształtowania się tych uwarunkowań, w szczególności rynkowych i związanych z procesem finansowania

i zarządzania długiem. Obecna wysoka niepewność i zmienność czynników rynkowych istotnie wpływa na poziom kosztów obsługi długu Skarbu Państwa i powoduje zwiększenie skali jego niepewności.

Zagrożenie realizacji zadań związanych z obsługą długu Skarbu Państwa może prowadzić do negatywnych skutków dla wszystkich jednostek finansowanych z budżetu państwa, w tym podmiotów, o których mowa w art. 139 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Hipotetyczna sytuacja braku terminowej realizacji obsługi długu Skarbu Państwa, nawet wynikająca z opóźnień natury proceduralnej, może wiązać się z postawieniem w stan wymagalności wszystkich transakcji finansowych, których stroną na rynku finansowym jest Skarb Państwa. Zatem w skrajnych przypadkach, mogłoby to prowadzić do oceny Skarbu Państwa jako niewypłacalnego przez szereg instytucji finansowych.

Z tego względu potrzebne jest rozwiązanie zwiększające elastyczność w zarządzaniu wydatkami na obsługę długu Skarbu Państwa w ciągu roku, w szczególności możliwość szybkiego zwiększenia ich limitu w przypadku zmian czynników rynkowych czy ewentualnych potrzeb przeprowadzania nieplanowanych operacji, w szczególności odkupu długu. Takie rozwiązania służą finansom publicznym - równowadze budżetowej, ochronie limitu konstytucyjnego państwowego długu publicznego do produktu krajowego brutto, o którym mowa w art. 216 ust. 5 Konstytucji RP. Należy podkreślić, że przy podejmowaniu decyzji o blokowaniu środków uwzględnia się stopień zagrożenia realizacji zadań oraz stopień zagrożenia realizacji ustawy budżetowej. Nie jest to decyzja uznaniowa, instytucja blokowania wydatków ma charakter nadzwyczajny, a jej zastosowanie nie jest obligatoryjne.

Przepisy dotyczące realizacji wydatków budżetu państwa na świadczenia emerytalno- rentowe (art. 20)

W roku 2023 minister właściwy do spraw finansów publicznych, na wniosek właściwego dysponenta części budżetowej, będzie mógł dokonywać przeniesień wydatków budżetowych między działami, rozdziałami i paragrafami klasyfikacji wydatków budżetu państwa oraz między częściami budżetowymi 15 - Sądy powszechne , 37 - Sprawiedliwość, 72 – Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego i 73 – Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Projekt ustawy zawiera regulację, zgodnie z którą do państwowych funduszy celowych: Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, Funduszu Emerytur Pomostowych i funduszu emerytalno-rentowego Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego stosuje się zasadę, że zmiany planu finansowego państwowego funduszu celowego będą mogły powodować zwiększenie dotacji z budżetu państwa w trakcie roku budżetowego.

Wprowadzenie powyższych przepisów spowodowane jest przede wszystkim wysoką niepewnością odnośnie do ostatecznego ukształtowania się wykonania w drugiej połowie 2022 r. tych wskaźników makroekonomicznych (średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych emerytów i rencistów, realny wzrost przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej), w oparciu o które ustalana jest wysokość waloryzacji świadczeń

emerytalno-rentowych w roku 2023, jak również trudnymi do przewidzenia możliwymi skutkami społeczno-gospodarczymi i finansowymi wynikającymi z trwającego konfliktu zbrojnego na terytorium Ukrainy oraz związanymi z nim możliwymi dalszymi negatywnymi konsekwencjami na stan polskiej, europejskiej i ogólnoswiatowej gospodarki w przyszłym roku.

Jednocześnie na mocy ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zmianie ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2022 r., poz. 1155) wprowadzono szereg zmian w systemie ubezpieczenia społecznego rolników. Ich pełny skutek finansowy będzie znany dopiero w trakcie realizacji budżetu w roku 2023. Wprowadzenie powyższych regulacji w projekcie ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2023 ma również zapewnić prawidłową realizację budżetu państwa w ramach części 72 – KRUS oraz planów finansowych funduszy zarządzanych przez Prezesa KRUS w przedmiotowym zakresie.

Zmiany związane ze szkolnictwem wyższym (art. 22-24)

W projekcie ustawy podobnie jak w latach 2020 - 2022, proponuje się wprowadzenie regulacji, iż w roku 2023 nie będzie stosowany przepis art. 460 ust. 10 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2022 r. poz. 574, z późn. zm.), z którego wynika, iż wydatki przeznaczone na kształcenie w uczelniach wojskowych studentów studiów stacjonarnych i doktorantów będących osobami cywilnymi nie są zaliczane do wydatków obronnych, o których mowa w art. 7 ustawy z dnia 25 maja 2001 r. o przebudowie i modernizacji technicznej oraz finansowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2022 r. poz. 161). Należy mieć na uwadze, iż z dniem 23 kwietnia 2022 r. weszła w życie ustawa z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz. U. poz. 655, z późn. zm.). Zgodnie z art. 823 pkt 9 tej ustawy utraciła moc ustawa z dnia 25 maja 2001 r. o przebudowie i modernizacji technicznej oraz finansowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej. Zgodnie z art. 40 ust. 3 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (analogiczny do uchylonego art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 25 maja 2001 r. o przebudowie i modernizacji technicznej oraz finansowaniu Sił Zbrojnych RP) wydatki na finansowanie potrzeb obronnych RP obejmują wydatki budżetowe w części budżetu państwa „obrona narodowa” oraz wydatki budżetowe w dziale „obrona narodowa” w innych częściach budżetu państwa.

Zgodnie z art. 460 ust. 8 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce środki na pokrycie ww. wydatków są przyznawane z części budżetowej, której dysponentem jest Minister Obrony Narodowej w ramach działu „szkolnictwo wyższe i nauka”. W związku z tym w roku 2023 ww. wydatki zostaną zaliczone do wydatków obronnych. Planowane wydatki w roku 2023 wyniosą 290 512 tys. zł.

Minister właściwy do spraw budżetu na wniosek ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki przekaze, w terminie 45 dni od dnia otrzymania tego wniosku, w 2023 r. uczelni publicznej lub uczelni uprawnionej do finansowania na zasadach określonych dla uczelni publicznej skarbowe papiery wartościowe. Łączna wartość zobowiązań z tego tytułu nie może przekroczyć kwoty 1 000 000 tys. zł.

Umożliwienie przekazywania skarbowych papierów wartościowych podmiotom wymienionym w **art. 23** ma na celu finansowanie programu „Inicjatywa doskonałości – uczelnia badawcza” w czwartym roku realizacji tego programu, tj. w roku 2023. Wartość nominalna skarbowych papierów wartościowych przekazywana uczelniom będzie wynosiła 11% subwencji z 2019 r. ustalonej na podstawie algorytmu podziału środków dla uczelni. Jest to o 1 pkt proc. więcej niż przewidziany ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce minimalny poziom rocznego finansowania umów w ramach Programu. Z uwagi na fakt, że umowy na realizację Programu zostały już podpisane, konieczne jest doprecyzowanie, że sposób finansowania przewidziany w **art. 23** będzie obowiązywał w stosunku do już zawartych umów.

W projekcie ustawy proponuje się również, aby w roku 2023 skarbowe papiery wartościowe mogły być przekazane uczelni publicznej lub uczelni uprawnionej do finansowania na zasadach określonych dla uczelni publicznej na działania związane z utrzymaniem i rozwojem potencjału dydaktycznego lub badawczego. Na te działania przewiduje się skarbowe papiery wartościowe o wartości do 503 267 tys. zł. Będzie to dodatkowe wzmocnienie potencjału uczelni.

Do emisji skarbowych papierów wartościowych nie stosuje się przepisów art. 98 i art. 102 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych oraz przepisów wydanych na podstawie art. 97 tej ustawy.

Ponadto proponuje się, aby do czynności prawnych w zakresie rozporządzania skarbowymi papierami wartościowymi przez uczelnie nie stosować art. 38–41 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1933, z późn. zm.) oraz art. 423 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Zmiany w zakresie Funduszu Reprywatyzacji (art. 25 i art. 40)

Proponuje się w **art. 25** wprowadzenie regulacji umożliwiającej przekazanie w 2023 r. Funduszowi Reprywatyzacji skarbowych papierów wartościowych. Celem jest możliwość zwiększenia zdolności Funduszu Reprywatyzacji do realizacji nabywania lub obejmowania przez Skarb Państwa, reprezentowany przez Prezesa Rady Ministrów, akcji w spółkach, co umożliwi zmiana art. 69h ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i niektórych uprawnieniach pracowników (Dz. U. z 2022 r. poz. 318, z późn. zm.), wprowadzana niniejszą ustawą, a także zdolność Funduszu do udzielania pożyczek. Wartość nominalna zobowiązań z tytułu wyemitowanych skarbowych papierów wartościowych, przekazanych w 2023 r. Funduszowi Reprywatyzacji nie może przekroczyć kwoty 20 000 000 tys. zł. Przekazanie przez ministra właściwego do spraw budżetu skarbowych papierów wartościowych Funduszowi Reprywatyzacji wiąże się z koniecznością obsługi tego procesu przez rachunek papierów wartościowych i pokrycia ze środków Funduszu kosztów związanych z operacjami na ww. papierach. W związku z czym wprowadza się regulację mającą na celu określenie źródła pokrycia tych kosztów. Do emisji skarbowych papierów wartościowych, o których mowa w ust. 1, nie będzie się stosować przepisów art. 98 i art. 102 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych oraz przepisów wydanych na podstawie art. 97 tej ustawy. Do emisji skarbowych papierów wartościowych nie będzie się stosować również przepisów art. 98 i art.

102 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych oraz przepisów wydanych na podstawie art. 97 tej ustawy.

Proponowana w **art. 40** regulacja przewiduje przedłużenie okresu, w którym środki Funduszu Reprywatyzacji będą mogły być przeznaczane na nabywanie lub obejmowanie przez Skarb Państwa, reprezentowany przez Prezesa Rady Ministrów, akcji w spółkach. Okres ten zostanie wydłużony do końca 2023 r.

Zmiany związane ze wsparciem służb mundurowych (art. 26)

Wyłączenie w 2023 r. stosowania przepisu art. 47 ust. 1 ustawy z dnia 14 sierpnia 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach dotyczących wsparcia służb mundurowych nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1610), polegającego na możliwości dokonywania przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz Ministra Sprawiedliwości, po uzyskaniu zgody ministra właściwego do spraw finansów publicznych- przeniesień wydatków między częściami, działami, rozdziałami środków na finansowanie świadczeń motywacyjnych funkcjonariuszy nadzorowanych formacji wynika z przyjęcia rozwiązania, iż środki na świadczenia motywacyjne są ujmowane w określonych wysokościach w rezerwie celowej i tym samym przeniesienia takie są bezprzedmiotowe. Wnioski ww. ministrów o ich uruchamianie z rezerw celowych odbywają się w drodze procedur określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Analogiczne rozwiązanie przyjęte zostało w 2022 r.

Zmiany dotyczące Centrum Obsługi Administracji Rządowej (art. 27)

Zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, instytucja gospodarki budżetowej może otrzymywać dotacje z budżetu państwa na realizację zadań publicznych, jeżeli odrębne ustawy tak stanowią.

Proponowany przepis ma na celu umożliwienie Szefowi Kancelarii Prezesa Rady Ministrów udzielenia dotacji celowej instytucji gospodarki budżetowej Centrum Obsługi Administracji Rządowej na realizację zadań (zadań bieżących oraz remontowych i inwestycyjnych) w nieruchomościach stanowiących wyposażenie i przekazanych w użyczenie tej instytucji. Wydatki przyczynią się do podniesienia bezpieczeństwa technicznego obiektów, a także zmniejszenia kosztów ich użytkowania.

Zmiany związane z Funduszem Solidarnościowym (art. 28)

Proponuje się wprowadzenie możliwości dokonywania wpłaty do Funduszu Solidarnościowego z budżetu państwa przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego. Wpłata ta stanowiłaby dodatkowe źródło przychodów tego Funduszu. Kwota wpłaty zostałaby określona w ustawie budżetowej w części 44 – Zabezpieczenie społeczne. Jednocześnie w przypadku niedoboru przychodów istniałaby możliwość dokonania wpłaty na wniosek ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego ze środków zablokowanych w ramach części budżetowych.

Zmiany związane z informatyzacją (art. 29 i art. 30)

Propozycje te mają na celu zapewnienie możliwości finansowania odpowiednio ze środków Funduszu - Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców oraz Funduszu Szerokopasmowego realizacji zadań ministra właściwego do spraw informatyzacji związanych z informatyzacją państwa. Umożliwienie finansowania w roku 2023 zadań związanych z informatyzacją państwa ze środków funduszy nie wpłynie na zakłócenie realizacji zadań publicznych.

Zmiany związane z cyberbezpieczeństwem (art. 31 i art. 32)

Celem wprowadzenia przepisów jest wsparcie w obszarze cyberbezpieczeństwa jednostek samorządu terytorialnego, które należą do grupy podmiotów szczególnie narażonych na cyberzagrożenia.

Jednym ze sposobów udzielenia tego wsparcia będzie umożliwienie utworzenia przez instytut badawczy nadzorowany przez Ministra Cyfryzacji Funduszu wsparcia jednostek samorządu terytorialnego na zadania z zakresu cyberbezpieczeństwa.

Powyższa inicjatywa umożliwi instytutowi badawczemu nadzorowanemu przez ministra właściwego do spraw informatyzacji (NASK-PIB), w 2023 r. utworzenie, ze środków własnych, nowego funduszu - Funduszu wsparcia jednostek samorządu terytorialnego, obok funduszy, które instytut może tworzyć na mocy art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (Dz.U. z 2022 r. poz. 498).

Środki na ten cel będą przekazywane na podstawie umowy zawartej pomiędzy instytutem a jednostką samorządu terytorialnego realizującą zadania z zakresu cyberbezpieczeństwa.

Wskazać należy, że do ustawowych zadań NASK-PIB, jako państwowego instytutu badawczego, należy wykonywanie zadań szczególnie ważnych dla planowania i realizacji polityki państwa, których wykonanie jest niezbędne dla zapewnienia m. in. obronności i bezpieczeństwa publicznego dotyczących monitoringu i zapobiegania skutkom zjawisk i wydarzeń mogących stwarzać zagrożenie publiczne (art. 22 pkt 2 lit. b ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych).

Ponadto, zgodnie z ustawą z dnia 5 lipca 2018 r. o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 1863), NASK-PIB prowadzi CSIRT NASK, do którego zgłaszają incydenty jednostki samorządu terytorialnego. Dlatego zasadne jest umożliwienie temu instytutowi utworzenia Funduszu wsparcia jednostek samorządu terytorialnego na wspieranie zadań z zakresu cyberbezpieczeństwa realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego.

Drugim sposobem wsparcia jednostek samorządu terytorialnego w zakresie cyberbezpieczeństwa będzie wprowadzenie możliwości udzielania przez ministra właściwego do spraw informatyzacji wsparcia poprzez przekazanie dotacji jednostkom samorządu terytorialnego na realizację zadań z zakresu cyberbezpieczeństwa.

Inicjatywa ta umożliwi w 2023 r. ministrowi właściwemu do spraw informatyzacji przekazanie, z części budżetu państwa, której jest dysponentem, jednostce samorządu terytorialnego

środków na realizację zadań z zakresu cyberbezpieczeństwa. Przekazanie tych środków będzie następować w formie dotacji celowej.

Przepis związany z realizacją zadań związanych z przeciwdziałaniem klęskom żywiołowym i usuwaniem ich skutków oraz przeciwdziałaniem i usuwaniem skutków epidemii oraz zagrożeniom społeczno – gospodarczym związanym z inflacją (art. 33)

Proponowany przepis związany jest z realizacją zadań, które mają przeciwdziałać klęskom żywiołowym, epidemii i zagrożeniom społeczno – gospodarczym związanym z inflacją i usuwać powstałe w ich wyniku skutki. Zaproponowany mechanizm tworzenia rezerwy celowej oraz sposób pozyskiwania środków na ten cel (blokady wolnych środków budżetowych) pozwolą w sposób celowy i szybki przeciwdziałać zagrożeniom.

Zmiany w zakresie ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1672, z późn. zm.) (art. 34)

Proponowany przepis umożliwi pełne rozdysponowanie między jednostki samorządu terytorialnego środków przewidzianych w rezerwie subwencji ogólnej na rok 2023. Jeżeli środki rezerwy zaplanowanej na podstawie art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego nie zostaną w całości rozdysponowane w terminie do dnia 31 lipca 2023 r., wówczas pozostała kwota zwiększy rezerwę subwencji ogólnej, o której mowa w art. 36 ust. 4 pkt 1 tej ustawy. Środki rezerwy subwencji, które zostały zaplanowane w ustawie budżetowej, z przeznaczeniem dla jednostek samorządu terytorialnego, w całości zasilą budżety samorządowe.

Zmiany związane z finansowaniem zadań oświatowych (art. 35-37 i art. 47)

W celu uniknięcia podwójnego finansowania uczniów będących obywatelami Ukrainy z Funduszu Pomocy oraz ze środków pochodzących:

- 1) z części oświatowej subwencji ogólnej w roku 2023, proponuje się wprowadzenie przepisu (**art. 35**) wyłączającego finansowanie wyżej wymienionej grupy uczniów w ramach części oświatowej subwencji ogólnej, podlegającej podziałowi algorytmicznemu;
- 2) z dotacji celowej na dofinansowanie zadań w zakresie wychowania przedszkolnego, proponuje się wprowadzenie przepisu (**art. 36**) wyłączającego finansowanie wyżej wymienionej grupy uczniów ze środków pochodzących z dotacji celowej.

Propozycja zawarta w **art. 37** związana jest z tym, że od roku 2018 niepubliczne szkoły, w których nie jest realizowany obowiązek szkolny i obowiązek nauki (z wyjątkiem szkoły podstawowej dla dorosłych), otrzymują na kształcenie swoich uczniów dwojakiego rodzaju dotacje:

- a) dotację udzielaną w ratach miesięcznych, związaną z uczestnictwem uczniów w obowiązkowych dla nich zajęciach dydaktycznych,

b) tzw. dotację „za efekt” wypłacaną po uzyskaniu przez ucznia odpowiednio świadectwa dojrzałości, certyfikatu kwalifikacji zawodowej lub dyplomu zawodowego.

Rok 2023 będzie kolejnym rokiem, w którym zwiększona zostanie wysokość dotacji „za efekt”, a zmniejszona wysokość dotacji za uczestnictwo ucznia w zajęciach dydaktycznych. Takie działanie ma charakter projąkościowy i promuje szkoły, które osiągają duży odsetek zdawalności egzaminów zewnętrznych. Planuje się, aby w roku 2023 wzrost wysokości dotacji „za efekt”, a co za tym idzie zmniejszenie dotacji za uczestnictwo w zajęciach, był bardziej znaczący niż w latach poprzednich. Aby dokonać takiego zwiększenia w sposób racjonalny, nie obciążając przy tym budżetów jednostek samorządu terytorialnego, z których udziela się dotacji tym szkołom, należy wyłączyć w roku 2023 stosowanie art. 43 ust. 5 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1930, z późn. zm.) w stosunku do dotacji wypłacanych w związku z uczestnictwem uczniów w zajęciach w niepublicznym liceum ogólnokształcącym dla dorosłych, niepublicznej szkole branżowej II stopnia oraz niepublicznej szkole policealnej. Przepis art. 43 ust. 5 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych stanowi, że w przypadku wyrównywania kwoty dotacji, o której mowa między innymi w art. 26 ust. 2, w związku z aktualizacją kwoty dotacji w ujęciu rocznym, średnia arytmetyczna kolejnych przekazywanych części dotacji na ucznia m.in. niepublicznego liceum ogólnokształcącego dla dorosłych, niepublicznej szkoły branżowej II stopnia oraz niepublicznej szkoły policealnej, począwszy od pierwszego dnia obowiązywania zaktualizowanej kwoty dotacji, może zwiększyć się maksymalnie o 50% albo zmniejszyć się maksymalnie o 25% średniej arytmetycznej części dotacji przekazanych na ucznia od początku roku budżetowego do dnia poprzedzającego pierwszy dzień obowiązywania zaktualizowanej kwoty dotacji.

W zakresie **art. 47 pkt 1** projektowane rozwiązanie ma na celu zwiększenie limitów maksymalnych wydatków planowanych do poniesienia w 2023 r. z budżetu państwa w obszarze dostępności wychowania przedszkolnego, na dotację celową na dofinansowanie jednostek samorządu terytorialnego w zakresie wychowania przedszkolnego uczniów objętych wychowaniem przedszkolnym do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą 6 lat.

Dotychczas planowany w art. 110 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych maksymalny limit wydatków z budżetu państwa przeznaczonych na dotację celową na 2023 r. (1.671 mln zł) okazuje się niewystarczający.

Wysokość dotacji przedszkolnej na dany rok stanowi iloczyn kwoty na ucznia określonej w ustawie oraz liczby uczniów w wieku 2,5-5 ustalonej na podstawie danych systemu informacji oświatowej według stanu na dzień 30 września roku bazowego. W 2022 r. kwota na ucznia wynosiła 1.506 zł. W 2023 r. kwota ta będzie podlegać waloryzacji prognozowanym średniorocznym wskaźnikiem cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, określonym w ustawie budżetowej (zgodnie z projektem ustawy budżetowej na rok 2023 - 9,8%, tj. do poziomu 1.654 zł). Szacowane w 2017 r. maksymalne limity wydatków budżetu państwa nie uwzględniały znaczącego wzrostu inflacji w 2023 r., stąd też kwoty dotacji na ucznia na 2023 r. i kolejne lata planowane były w niższych wysokościach.

W zakresie **art. 47 pkt 2**, projektowane rozwiązanie ma na celu zwiększenie limitów maksymalnych wydatków planowanych do poniesienia w 2023 r. z budżetu państwa z przeznaczeniem na dotację celową na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe, co jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej wykonywanym przez jednostki samorządu terytorialnego. Dotacja jest udzielana jednostkom samorządu terytorialnego przez wojewodę. Zadania związane z zapewnieniem bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych są finansowane w ramach środków zaplanowanych w budżecie państwa w rezerwie celowej poz. 26.

Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych należy zapewnić uczniom objętym obowiązkiem szkolnym dostęp do bezpłatnych podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych.

W ustawie z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych w art. 120 ust. 1 pkt 6 określono maksymalny limit wydatków w zakresie dotacji w roku 2023 na poziomie 373 mln zł.

Prognozy związane ze znacznym wzrostem kosztów realizacji zadania związanego z wyposażeniem szkół podstawowych, szkół artystycznych realizujących kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej, szkół polskich, o których mowa w art. 54 ust. 2 ww. ustawy w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe wskazują na wyższe koszty związane z zakupem powyższych podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych dla uczniów tych szkół. Stąd koniecznym jest zwiększenie o 20% wydatków z budżetu państwa na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne oraz materiały ćwiczeniowe. Wynika to ze znacznego wzrostu cen podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych. Biorąc pod uwagę art. 55 ust. 7 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych, dokonano zwiększenia limitu określonego w tej ustawie w zakresie obowiązujących kwot dotacji celowej na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne oraz materiały ćwiczeniowe w 2023 r. do kwoty 448 mln zł.

Przepis związany z Funduszem Pracy (art. 42)

Proponuje się zmianę ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2022 r. poz.690, z późn. zm.) poprzez dodanie art. 108f, zgodnie z którym w celu wsparcia samorządów powiatów, realizujących zadania na rzecz aktywizacji bezrobotnych, minister właściwy do spraw pracy w roku 2023 przekaze środki Funduszu Pracy na dofinansowanie kosztów wynagrodzeń zasadniczych oraz składek na ubezpieczenia społeczne od wypłaconego dofinansowania do wynagrodzeń zasadniczych pracowników powiatowego urzędu pracy, realizujących zadania określone ustawą.

Równocześnie proponuje się wprowadzenie przepisu szczególnego na rok 2023, dotyczącego podwyższenia kwoty na Krajowy Fundusz Szkoleniowy (KFS) do ujęcia w projekcie planu finansowego Funduszu Pracy na rok 2023 do kwoty ok. 277,5 mln zł, co będzie stanowiło 4% kwoty przychodów ze składki na Fundusz Pracy w roku 2021.

Zgodnie z obowiązującym art. 109 ust. 2d ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy środki Funduszu Pracy przeznaczone na finansowanie w danym roku budżetowym zadań realizowanych w ramach KFS, są określane w planie Funduszu Pracy na ten rok, w kwocie odpowiadającej wysokości 2% przychodów Funduszu Pracy uzyskanych z obowiązkowych składek na Fundusz Pracy w roku przed rokiem poprzedzającym rok, dla którego jest sporządzany plan finansowy Funduszu Pracy.

Zmiany dotyczące publicznego transportu zbiorowego (art. 43)

Proponowane rozwiązanie przewiduje przesunięcie terminu wejścia w życie przepisów ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1343) w zakresie zasad rekompensowania przewoźnikom i operatorom przewozów środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego i autobusowego (z wyłączeniem komunikacji miejskiej) o kolejny rok, tj. do dnia 1 stycznia 2024 r. Wydłużenie *vacatio legis* powyższych przepisów o dodatkowy rok pozwoli na dokończenie, podjętych przez Ministerstwo Infrastruktury, zmian legislacyjnych w obszarze organizacji niektórych aspektów publicznego transportu zbiorowego (m.in. finansowania rekompensaty z tytułu stosowania ulg ustawowych), umożliwiających jednostkom samorządu terytorialnego organizację transportu publicznego na swoim obszarze w sposób pozwalający na zaspokojenie potrzeb pasażerów i wprowadzających czytelny sposób dystrybucji środków z budżetu państwa na finansowanie ustawowych ulg. Mając na uwadze, że obecnie prowadzone prace nad ustawą mogą z różnych względów nie zostać zakończone w czasie, który umożliwi ich wejście w życie przez koniec bieżącego roku, zasadnie jest przedłużenie obowiązywania dotychczasowych zasad w tym zakresie. Konsekwencją braku przesunięcia terminu wejścia w życie przepisów ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym przy niewystarczającym czasie na zakończenie prac nad kompleksową nowelizacją tej ustawy będzie ograniczenie obowiązku stosowania ulg ustawowych do przewozów o charakterze użyteczności publicznej, jak również konieczność przyjęcia odmiennej od zawartej w projekcie ustawy budżetowej na rok 2023 struktury budżetów dysponentów odpowiedzialnych za finansowanie ulg. Przepisy, które miałyby wejść w życie z dniem 1 stycznia 2023 r. zawierają inny od obecnego system finansowania ulg (np. zakładają zmianę charakteru dotacji na ulgi kolejowe z dotacji przedmiotowej na dotację celową, a także zmianę charakteru finansowania ulg autobusowych w ramach zadania bieżącego z zakresu administracji rządowej na zadanie własne). Nieuregulowanie na rok 2023 zmiany ww. przepisów stwarza poważne ryzyko, iż ustawa budżetowa nie zapewni prawidłowego finansowania ulg.

Zmiany w ustawie z dnia 22 listopada 2013 r. o systemie powiadamiania ratunkowego (Dz. U. z 2021 r. poz. 268, z późn. zm.) (art. 44)

Zwiększenie limitu wynika ze wzrostu wynagrodzeń pracowników centrów powiadamiania ratunkowego w 2021 r. i 2022 r., a także zapewnienia finansowania budowy Centrum Powiadamiania Ratunkowego w Katowicach.

Zmiany w zakresie Rady Dialogu Społecznego (art. 45)

Przepis zwiększa limit wydatków na funkcjonowanie Rady Dialogu Społecznego oraz Biura Rady Dialogu Społecznego w 2023 r. Zwiększenie limitu wydatków na funkcjonowanie Rady Dialogu Społecznego oraz Biura Rady Dialogu Społecznego przyczyni się do rozwoju instytucji dialogu społecznego w przestrzeni publicznej. Proponowana zmiana przełoży się na sprawniejsze realizowanie ustawowych zadań Rady Dialogu Społecznego.

Zmiany w ustawie z dnia 15 września 2017 r. o Narodowym Instytucie Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego (Dz. U. z 2022 r. poz. 383 i 830) (art. 46)

W związku z dokonaniem szacunkiem wydatków Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Społeczeństwa Obywatelskiego na 2023 r., w tym zgłoszeniem przez ten Instytut zwiększonych potrzeb w zakresie wydatków na 2023 r., zaistniała potrzeba zaktualizowania limitu wydatków w ustawie z dnia 15 września 2017 r. o Narodowym Instytucie Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego (Dz. U. z 2022 r. poz. 393 i 830), dalej „ustawa o NIW-CRSO”.

Zaplanowany w procedowanej ustawie o budżecie limit wydatków określony w art. 46 ust. 1 ustawy o NIW-CRSO uwzględnia planowane wydatki w ramach programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, o których mowa w art. 23 ustawy o NIW-CRSO, zarówno tych przyjętych już przez Radę Ministrów oraz tych, które są w fazie przygotowania i zostały przedłożone Stałemu Komitetowi Rady Ministrów.

Zwiększenie wydatków w 2023 r. wynika m.in. z planowanego uruchomienia dodatkowego programu wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego w rozumieniu ustawy o NIW-CRSO oraz zwiększenia środków na realizację wdrażanych programów.

Zmiany związane z cyberbezpieczeństwem (art. 48 i art. 52)

Zmiana limitu w ustawie z dnia 5 lipca 2018 r. o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa umożliwi sfinansowanie kosztów dotacji podmiotowej na działalność bieżącą Computer Security Incident Response Team (CSIRT) NASK, jak również kosztów rozbudowy i modernizacji infrastruktury teleinformatycznej CSIRT NASK. Przełoży się to na wyższą skuteczność tego zespołu w reagowaniu na incydenty cyberbezpieczeństwa. Podwyższenie limitu pozwoli również na sfinansowanie działań edukacyjnych w obszarze cyberbezpieczeństwa.

Zmiana limitu wydatków w ustawie z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z powołaniem Centralnego Biura Zwalczania Cyberprzestępczości (Dz. U. poz. 2447) konieczna jest z uwagi na potrzebę zabezpieczenia środków na sfinansowanie zakładanego w projekcie ustawy budżetowej na rok 2023 podwyższenia uposażeń Policjantów o 7,8%.

Zmiany w ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów (Dz. U. z 2022 r. poz. 1495) (art. 49)

W ramach ustawy dnia 20 lipca 2018 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności z przyznanych 1 260 etatów, 429 etatów urzędników sądowych przyznano na czas oznaczony (3 lata), tj. od dnia 1 stycznia 2019 r. do dnia 31 grudnia 2021 r. Następnie zaś ich finansowanie zostało przedłużone decyzją Rady Ministrów na bieżący rok budżetowy.

Na dzień 31 grudnia 2021 r. łączny wpływ spraw z ustawy dnia 20 lipca 2018 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów za lata 2019-2021 wyniósł blisko 4 mln spraw, co stanowi 85,67% ich prognozowanego wpływu. Równocześnie pozostałość tych spraw (czyli liczba spraw, które już wpłynęły, a nie zostały rozpoznane) wyniosła na 31 grudnia 2021 r. prawie 280 tysięcy, tym samym nie załatwiono jeszcze przeszło 20% prognozowanej liczby spraw mających wpłynąć na gruncie przedmiotowej ustawy. Należy pamiętać, że w związku z ww. ustawą do sądów trafi też taka sama liczba spraw dotyczących wykreślenia roszczenia o uiszczenie opłaty przekształceniowej, co nie było jednak uwzględniane w symulacjach dotyczących oszacowania możliwego zwiększenia wpływu spraw w pionach wieczystościęgowych. Sprawy o wykreślenie roszczenia o uiszczenie opłaty przekształceniowej mogą wpływać przez kolejne lata. Najprawdopodobniej wpływ wniosków nie będzie skumulowany w jednym czasie jak w przypadku spraw przekształceniowych, natomiast bez pozostawienia etatów urzędniczych w sądach, obciążenia tymi wnioskami spowodują wydłużenie czasu trwania wszystkich spraw wieczystościęgowych.

Kolejnym argumentem przemawiającym za pozostawieniem w planach finansowych sądów powszechnych środków na 429 etatów urzędniczych jest wzrost wpływu spraw z zakresu ksiąg wieczystych. Z analizy danych (bez spraw wygenerowanych na gruncie „ustawy przekształceniowej”) wynika, że od 2018 r. wpływ spraw do wydziałów wieczystościęgowych stale wzrasta, przykładowo w 2021 wpłynęło ich o ponad 23% więcej niż w roku 2018, dodatkowo zaś wobec licznych inwestycji w kraju w skali globalnej (lotniska, drogi, koleje) oraz lokalnej (mieszkalnictwo, obrót nieruchomościami, w tym rolnymi) należy spodziewać się utrzymania tego trendu. Środki na finansowanie wynagrodzeń ww. etatów w łącznej wysokości 30,2 mln zł, z tego wynagrodzenia osobowe 25,2 mln zł i pochodne 5,0 mln zł od wynagrodzeń, zostały zaplanowane w projekcie budżetu części 15 - Sądy powszechne na rok 2023.

Zmiany w ustawie z dnia 11 września 2019 r. o zmianie ustawy – Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2170) (art. 50)

W 2023 r. proponuje się rozwiązanie umożliwiające zwiększenie finansowania służb państwowych państwowej służby hydrologiczno-meteorologicznej, państwowej służby do spraw bezpieczeństwa budowli piętrzących (Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowy Instytut Badawczy), państwowej służby hydrogeologicznej (Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy) z budżetu państwa. Na podstawie art. 385

ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (Dz. U. z 2021 r. poz. 2233, z późn. zm.) ww. służby państwowe są finansowane ze środków budżetu państwa na zasadach określonych w art. 150 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Limity środków z budżetu państwa przewidziane dla służb państwowych wskazane w art. 17 ustawy z dnia 11 września 2019 r. o zmianie ustawy – Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw zakładają coroczny wzrost limitu wydatków jedynie o 2,5% wskaźnika inflacji. Po niespełna 3 latach obowiązywania przepisy te w sposób znaczący rozmiągają się z rzeczywistymi potrzebami i nie uwzględniają zmian w sytuacji gospodarczej w kraju i na świecie.

Wzrost kosztów na realizację zadań służb państwowych związany jest w szczególności:

- 1) ze zwiększeniem zakresu zadań planowanych do realizacji w kolejnych latach w zakresie państwowej służby hydrogeologicznej;
- 2) z sytuacją gospodarczą, wzrostem cen towarów i usług na rynku oraz dynamicznie rosnącą inflacją;
- 3) ze zwiększeniem wysokości wynagrodzenia minimalnego i minimalnej stawki godzinowej w przypadku państwowej służby meteorologiczno-hydrologicznej i państwowej służby do spraw bezpieczeństwa budowlanych, co wpływa na zwiększenie kosztów wynagrodzeń, które w Instytucie Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowym Instytucie Badawczym uzależnione są od wzrostu minimalnego wynagrodzenia;
- 4) stanem technicznym posiadanej przez państwowe służby infrastruktury. Infrastruktura ta wymaga pilnych remontów oraz przeprowadzenia koniecznych inwestycji.

Zmiany w ustawie z dnia 21 stycznia 2021 r. o służbie zagranicznej (Dz.U. z 2022 r. poz. 1076, z późn. zm.) (art. 51)

Z uwagi na wyzwania organizacyjne oraz ograniczenia budżetowe niezbędne jest wprowadzenie w ustawie z dnia 21 stycznia 2021 r. o służbie zagranicznej zmiany w przepisach przejściowych i epizodycznych polegające na zastąpieniu w art. 85 a, art. 85 b ust. 1, 2, i 4 i w art. 87 wyrazów „31 marca 2023” wyrazami „31 grudnia 2023 r.”. Przewiduje się, że do dnia 31 grudnia 2023 r. dyrektor generalny służby zagranicznej będzie dalej wykonywał czynności z zakresu prawa pracy w odniesieniu do dyplomatów delegowanych i pracowników delegowanych, którzy zostali zatrudnieni w placówkach przed dniem wejścia w życie ustawy, jak również podpisywać umowy, o których mowa w art. 7 ust. 2 ustawy uchylanej w art. 91 ustawy z dnia 21 stycznia 2021 r. o służbie zagranicznej z tymi pracownikami, w ramach środków finansowych będących w dyspozycji ministra właściwego do spraw zagranicznych. Ze środków tych zostaną sfinansowane w szczególności wynagrodzenia i inne świadczenia określone w ustawie przewidziane dla dyplomatów delegowanych i pracowników delegowanych. Zakłada się, że projektowana zmiana nie wywoła skutków finansowych w 2023 r.

Ustawa wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2023 r. (art. 53)

Projekt ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt ustawy nie podlega notyfikacji zgodnie z przepisami dotyczącymi funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych, stosownie do § 27 ust. 3 pkt 4 lit. b uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348).

Projekt ustawy nie dotyczy majątkowych praw i obowiązków przedsiębiorców lub praw i obowiązków przedsiębiorców wobec organów administracji publicznej i nie wpływa na działalność mikro przedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny. W toku prac, żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem w trybie tej ustawy.

Należy wskazać, że nie ma możliwości podjęcia alternatywnych w stosunku do projektu ustawy działań umożliwiających osiągnięcie zamierzonego celu.

<p>Nazwa projektu Projekt ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2023 (ustawa o budżecie)</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Finansów, Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej – współpracujące, Ministerstwo Sprawiedliwości- współpracujące, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji – współpracujące, Ministerstwo Edukacji i Nauki – współpracujące, Ministerstwo Infrastruktury – współpracujące, Ministerstwo Spraw Zagranicznych – współpracujące, Ministerstwo Cyfryzacji - współpracujące.</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Sebastian Skuza - Sekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów</p>	<p>Data sporządzenia 28.09.2022 r.</p> <p>Źródło: Decyzja PRM/RM</p> <p>Nr w wykazie prac UD378</p>
--	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Przyjęcie przez Radę Ministrów projektu ustawy budżetowej na rok 2023 jest związane z koniecznością ustawowych zmian mających na celu m.in. stworzenie materialnych podstaw prawnych pozwalających na wydatkowanie środków efektywnie i skuteczne realizowanie zadań publicznych przez Państwo, jak również ograniczenie niektórych wydatków budżetu państwa. Projektowane zmiany ustawowe są niezbędne dla prawidłowej realizacji ustawy budżetowej na rok 2023 i są z nią nierozzerwalnie związane.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Zaproponowane w projekcie ustawy regulacje są nierozzerwalnie związane z rządowym projektem ustawy budżetowej na rok 2023 i mają charakter komplementarny do tej ustawy. Przedłożone rozwiązania, w tym propozycje zmian niektórych ustaw, znajdują swoje odzwierciedlenie i wymierną korelację w kwotach ujętych w projekcie ustawy budżetowej na rok 2023 i wiążą się z prawidłową realizacją tej ustawy.

Najważniejsze zmiany przewidziane w projekcie ustawy:

W projekcie proponuje się ustalenie w roku 2023 wysokości wynagrodzeń sędziów, prokuratorów i innych pracowników, których wynagrodzenia są relacjonowane do ich wynagrodzeń, w odniesieniu do kwoty, w wysokości 5 444,42 zł, która zagwarantuje im wzrost wynagrodzeń o 7,8%, tj. na poziomie przyjętym w projekcie ustawy budżetowej na rok 2023 r. dla pozostałych pracowników państwowej sfery budżetowej.

Jednocześnie zaproponowano zamrożenie odpisów na fundusze socjalne w oparciu o wartości przyjęte w budżecie na 2022 r.

Odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych: ograniczenie wydatków jednostek sektora finansów publicznych, w tym budżetu państwa, poprzez „zamrożenie” podstawy naliczania odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych w roku 2023. Projektowana zmiana w ustawie z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 923) polega na „zamrożeniu” odpisu na zakładowy fundusz świadczeń na poziomie ustawowym z 2020 r. (dalej: „ZFŚS”), co oznacza, że będzie on naliczany w oparciu o wynagrodzenie miesięczne w gospodarce narodowej w drugim półroczu 2019 r. (4 434,58 zł). ZFŚS tworzy się z corocznego odpisu podstawowego, naliczonego w stosunku do przeciętnej liczby zatrudnionych osób. Wysokość odpisu podstawowego wynosi na jednego zatrudnionego 37,5% przeciętnej wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej w roku poprzednim lub w drugim półroczu roku poprzedniego, jeżeli przeciętne wynagrodzenie z tego okresu stanowiło kwotę wyższą. W przypadku sfery budżetowej (jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych) wydatki na ZFŚS mają charakter obligatoryjny i w odniesieniu do państwowych jednostek budżetowych obciążają budżet państwa. Natomiast dla pozostałych pracodawców zasady tworzenia Funduszu zależą od liczby zatrudnionych osób. Fundusz tworzą zatem pracodawcy zatrudniający według stanu na dzień 1 stycznia danego roku: co najmniej 50 pracowników w przeliczeniu na pełne etaty; pracodawcy zatrudniający co najmniej 20 i mniej niż 50 pracowników w przeliczeniu na pełne etaty, tworzą Fundusz na wniosek zakładowej organizacji związkowej. Ponadto pracodawcy zatrudniający według stanu na dzień 1 stycznia danego roku mniej niż 50 pracowników w przeliczeniu na pełne etaty mogą tworzyć Fundusz do wysokości i na zasadach ogólnych określonych w ustawie (art. 5 ustawy) lub mogą wypłacać świadczenie urlopowe. We wszystkich przypadkach przepisy umożliwiają jednak pewną swobodę regulacji w granicach określonych ww. ustawą, w tym: dopuszczają zarówno rezygnację z tworzenia ZFŚS, jak również dają możliwość do określenia wysokości odpisu na ZFŚS na wyższym, jak i niższym poziomie niż ustawowy. „Zamrożenie” bazy stanowiącej podstawę do naliczania odpisu na fundusz socjalny dla emerytów i rencistów

otrzymujących świadczenia z zaopatrzenia emerytalnego służb mundurowych zapobiega wzrostowi wydatków budżetu państwa – na poziomie wydatków na emerytury i renty ustalonych w ustawie budżetowej na rok 2019 z dnia 16 stycznia 2019 r. (Dz. U. poz. 198).. Dodatkowo w roku 2023 odpis na ZFŚS dla nauczycieli dokonywany będzie w oparciu o kwotę bazową obowiązującą w dniu 1 stycznia 2019 r.

Projekt ustawy przewiduje wprowadzenie następujących rozwiązań:

- podstawy prawnej dla dofinansowania kosztów wynagrodzeń zasadniczych oraz składek na ubezpieczenia społeczne od wypłaconego dofinansowania do wynagrodzeń zasadniczych pracowników powiatowego urzędu pracy, realizujących zadania określone ustawą – w celu wsparcia samorządów powiatów,
- podstawy prawnej dla podwyższenia kwoty na Krajowy Fundusz Szkoleniowy (KFS) do ujęcia w projekcie planu finansowego Funduszu Pracy na rok 2023 do kwoty ok. 277,5 mln zł, co będzie stanowiło 4% kwoty przychodów ze składki na Fundusz Pracy w roku 2021. – mając na uwadze oczekiwania pracodawców,
- zwiększenie limitu wydatków na funkcjonowanie Rady Dialogu Społecznego oraz Biura Rady Dialogu Społecznego w 2023 r. Zwiększenie limitu wydatków na funkcjonowanie Rady Dialogu Społecznego oraz Biura Rady Dialogu Społecznego przyczyni się do rozwoju instytucji dialogu społecznego w przestrzeni publicznej. Proponowana zmiana przełoży się na sprawniejsze realizowanie ustawowych zadań Rady Dialogu Społecznego.

Niezbędne jest wprowadzenie czasowego mechanizmu finansowania wybranych podmiotów szkolnictwa wyższego i nauki, które wygrały konkurs w ramach programu „Inicjatywa Doskonałości – Uczelnia Badawcza” i dążą do osiągnięcia statusu uniwersytetu badawczego oraz w przyszłości będą w stanie skutecznie konkurować z najlepszymi ośrodkami akademickimi w Europie i na świecie. Przewiduje się, że minister właściwy do spraw budżetu na wniosek ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki przekaze, w roku 2023, skarbowe papiery wartościowe uczelni publicznej lub uczelni uprawnionej do finansowania na zasadach określonych dla uczelni publicznej.

Przekazane w ten sposób środki, o wartości 496 733 tys. zł, zastąpią czasowo, wskazany w art. 365 pkt 2 lit. e w zw. z art. 371 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2022 r. poz. 574, z późn. zm.), mechanizm finansowania uczelni, z którymi minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki podpisał umowę na realizację programu Inicjatywa Doskonałości – Uczelnia Badawcza. Uczelnie te mają największy wpływ na jakość prowadzonych badań naukowych w Polsce oraz największy potencjał, aby być bardziej widoczne na arenie międzynarodowej. Uczelnie otrzymają o 1 pkt proc. więcej kwoty nominalnej skarbowych papierów wartościowych, tj. 11%, niż określony ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce minimalny poziom (10% środków z subwencji obliczonej na rok 2019).

Otrzymane w formie skarbowych papierów wartościowych środki uczelnie przeznaczą na wsparcie realizacji badań i projektów, prowadzonych w obszarach kluczowych dla państwa oraz znacząco wzmocnią swój potencjał badawczo-naukowy, tak aby jeszcze lepiej móc go wykorzystać na rzecz polskiej nauki.

Ponadto w projekcie przewiduje się przekazanie dodatkowych skarbowych papierów wartościowych z przeznaczeniem na wsparcie finansowe uczelni publicznej lub uczelni uprawnionej do finansowania na zasadach określonych dla uczelni publicznej w kwocie 503 267 tys. zł, co będzie dodatkowym wzmocnieniem potencjału uczelni.

Proponuje się również regulacje umożliwiające jak i określające źródło nabywania lub obejmowania przez Skarb Państwa akcji w spółkach przez Fundusz Reprywatyzacji.

Proponuje się, aby wzrost uposażeń obejmował wyłącznie żołnierzy zawodowych, funkcjonariuszy i funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej pozostających w służbie na dzień 1 marca 2023 r..

Przewiduje się zwiększenie limitów maksymalnych wydatków planowanych do poniesienia w 2023 r. z budżetu państwa dla jednostek samorządu terytorialnego z przeznaczeniem na dotację celową na wyposażanie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe, czy też realizację zadania w zakresie wychowania przedszkolnego uczniów objętych wychowaniem przedszkolnym do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą 6 lat

Wsparcie jednostek samorządu terytorialnego w zakresie cyberbezpieczeństwa.

W zakresie wydatków Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Społeczeństwa Obywatelskiego zaproponowana zmiana związana jest ze zwiększeniem limitu wydatków w art. 46 ustawy z dnia 15 września 2017 r. o Narodowym Instytucie Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego (Dz. U. z 2022 r. poz. 393, z późn. zm.).

Limity środków z budżetu państwa przewidziane dla służb państwowych, wskazane w art. 17 ustawy z dnia 11 września 2019 r. o zmianie ustawy – Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2170) zakładają coroczny wzrost limitu wydatków jedynie o 2,5% wskaźnika inflacji. Po niespełna 3 latach obowiązywania przepisy te w sposób znaczący rozmiągają się z rzeczywistymi potrzebami i nie uwzględniają zmian w sytuacji gospodarczej w kraju i na świecie. Rekomendowanym rozwiązaniem jest zwiększenie w 2023 r. limitu na finansowanie służb państwowych poprzez zwiększenie wydatków w części budżetowej 22 Gospodarka wodna.

Z uwagi na wyzwania organizacyjne oraz ograniczenia budżetowe Ministerstwo Spraw Zagranicznych proponuje wprowadzenie w ustawie z dnia 21 stycznia 2021 r. o służbie zagranicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 1076, z późn. zm.) zmiany w przepisach przejściowych i epizodycznych przewidującej, że do dnia 31 grudnia 2023 r. dyrektor generalny służby zagranicznej będzie dalej wykonywał czynności z zakresu prawa pracy w odniesieniu do dyplomatów delegowanych i pracowników delegowanych, którzy zostali zatrudnieni w placówkach przed dniem wejścia w życie ustawy, jak również podpisywać umowy, o których mowa w art. 7 ust. 2 ustawy uchylanej w art. 91 ustawy z dnia 21 stycznia 2021 r. o służbie zagranicznej z tymi pracownikami, w ramach środków finansowych będących w dyspozycji ministra właściwego do spraw zagranicznych. Ze środków tych zostaną sfinansowane w szczególności wynagrodzenia i inne świadczenia określone w ustawie przewidziane dla dyplomatów delegowanych i pracowników delegowanych.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Brak informacji.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Emeryci i renciści służb mundurowych MS, MSWiA i MON	408 948 osób, z tego: – MON – 157 798 – MSWiA – 215 150 – MS - 36 600	Materiały planistyczne MSWiA, MS oraz MON	Ustalenie jako podstawy naliczania funduszu w roku 2023 planowanych wydatków na emerytury i renty w roku 2019. Ustalenie analogicznie jak w roku 2022
Nauczyciele zatrudnieni przez organy administracji rządowej prowadzące szkoły publiczne, oraz nauczyciele zatrudnieni w szkołach i placówkach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego	ok. 13 815 nauczycieli „szkół rządowych” i placówek prowadzonych przez 6 ministrów oraz ok. 547 780 nauczycieli szkół i placówek prowadzonych przez JST, objętych subwencjonowaniem	Formularze planistyczne	Ustalenie jako podstawy naliczania funduszu w roku 2022 w oparciu o kwotę bazową z roku 2019. Stanowi to odmrożenie podstawy do obliczenia funduszu o rok w stosunku do roku 2021.
Podmioty gospodarki narodowej (ZFSS) Wszyscy pracodawcy, którzy utworzą ZFSS, oraz osoby uprawnione do korzystania z Funduszu – pracownicy i ich rodziny, emeryci i renciści – byli pracownicy i ich rodziny oraz inne osoby, którym pracodawca przyznał w regulaminie prawo korzystania ze świadczeń socjalnych finansowanych z Funduszu.	Zgodnie z danymi GUS liczba pracujących, wg stanu na dzień 31 grudnia, w podmiotach gospodarki narodowej bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób w 2021 r. wynosiło 9 659,3 tys. etatów, z tego: 3 039,5 tys. etatów sektor publiczny, 6 619,8 tys. etatów sektor prywatny	GUS, publikacja, zatrudnienie i wynagrodzenia w gospodarce narodowej w 2021 r.	Ustalenie jako podstawy naliczania funduszu w roku 2022 przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej w drugim półroczu 2019 r.
sędziowie i sędziowie w stanie spoczynku Sądu Najwyższego, sędziowie i sędziowie w stanie spoczynku Trybunału Konstytucyjnego, sędziowie i sędziowie w stanie spoczynku sądów powszechnych, sędziowie i	ok.29 tys. osób	własne	Ustalenie jako podstawy wynagrodzenia sędziów i prokuratorów kwoty 5 444,42 zł

sędziowie w stanie spoczynku Naczelnego Sądu Administracyjnego i sądów administracyjnych, prokuratorzy i prokuratorzy w stanie spoczynku Prokuratury Krajowej, prokuratorzy, prokuratorzy w stanie spoczynku, asesory prokuratury, prokuratorzy i prokuratorzy w stanie spoczynku Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni Przeciwko Narodowi Polskiemu, referendarze i asesory sądowi, inne osoby, których wynagrodzenia są powiązane z podstawą ustalenia wynagrodzenia sędziów i prokuratorów			
Pracownicy PUP	17 380 osób zatrudnionych ogółem w PUP, w tym 8 018 pracowników PUP, którzy otrzymali dofinansowanie kosztów wynagrodzeń zasadniczych wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne od wypłaconego dofinansowania w 2021 r.	1) MRiPS Raport roczny 2021 Zatrudnienie w wojewódzkich i powiatowych urzędach pracy, 2) sprawozdanie z realizacji wydatków poniesionych z Funduszu Pracy w 2021 roku na dofinansowanie kosztów wynagrodzeń zasadniczych i składek na ubezpieczenia społeczne pracowników PUP	Wsparcie samorządów powiatów poprzez dofinansowanie kosztów wynagrodzeń zasadniczych oraz składek na ubezpieczenia społeczne od wypłaconego dofinansowania do wynagrodzeń zasadniczych pracowników powiatowego urzędu pracy, realizujących zadania określone ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy
Pracownicy i pracodawcy	Brak danych	-	Zabezpieczenie kwoty na realizację zadań w ramach KFS na 2023 r. nie mniejszej od kwoty dostępnej w roku bieżącym (nieznaczny wzrost)
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów	1		Umożliwienie przekazania i rozliczenia dotacji dla COAR.
Centrum Obsługi Administracji Rządowej	1		Umożliwienie finansowania określonych zadań.
Minister właściwy do spraw pracy	1	plan finansowy Funduszu Pracy	Przekazanie środków na dofinansowanie kosztów wynagrodzeń zasadniczych oraz składek na ubezpieczenia społeczne od wypłaconego dofinansowania do wynagrodzeń zasadniczych pracowników powiatowego urzędu pracy, realizujących zadania określone ustawą oraz realizację zadań w ramach KFS na 2023 rok.
Ministerstwo Spraw Zagranicznych	1	dane własne	Ułatwienie przystosowania służby zagranicznej do

			nowych ram prawnych jej funkcjonowania.
Reprezentatywne organizacje związków zawodowych i reprezentatywne organizacje pracodawców, zasiadające w Radzie Dialogu Społecznego	9 organizacji	www.rds.gov.pl	Zapewnienie odpowiedniego poziomu środków na ryczałty dla członków RDS za udział w pracach Rady
Fundusz Pracy	1		Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników powiatowych urzędów pracy oraz zadań w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego.
Fundusz Reprywatyzacji	1		Umożliwienie nabywania lub obejmowania przez Skarb Państwa akcji w spółkach.
Fundusz Solidarnościowy	1		Umożliwienie realizacji ustawowych zadań
Jednostki samorządu terytorialnego	wielkość: 16 województw, 314 powiatów, 2 477 gmin (302 miejskich, w tym 66 miast na prawach powiatu, 662 miejsko-wiejskich oraz 1 513 wiejskich). Wg. stanu na 01.01.2022.	https://www.gov.pl/web/mswia/baza-jst .	Umożliwienie realizacji zadania w zakresie wychowania przedszkolnego uczniów objętych wychowaniem przedszkolnym do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą 6 lat oraz wyposażenia szkół. Realizacja zadań związanych z cyberbezpieczeństwem.
Wojewodowie	16		Większa elastyczność w realizacji budżetu.
Minister Edukacji i Nauki, Wojewodowie	17		„Zamrożenie” odpisów na fundusz nagród dla nauczycieli w budżetach wojewodów oraz w budżecie ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania; Umożliwienie elastycznego planowania przez MEiN środków na doskonalenie zawodowe nauczycieli.
Narodowy Instytut Wolności – Centrum Społeczeństwa Obywatelskiego	1		Zmiany w zakresie limitów finansowania.
Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów	1		Finansowanie wydatków z części 16 budżetu państwa.
Uczelnie publiczne	10	MEiN – Zintegrowany System Informacji o Szkolnictwie Wyższym i Nauce POL-on	Sfinansowanie czwartego roku realizacji programu Inicjatywa doskonałości - uczelnia badawcza.

Uczelnie publiczne i uczelnie uprawnione do finansowania na zasadach określonych dla uczelni publicznej na podstawie odrębnych przepisów	98		Wzmocnienie potencjału uczelni.
Minister Cyfryzacji	1		Umożliwienie realizacji zadań związanych z informatyzacją państwa oraz cyberbezpieczeństwem.
Fundusz - Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców	1		Umożliwienie finansowania zadań w obszarze informatyzacji państwa.
Fundusz Szerokopasmowy	1		Umożliwienie finansowania zadań w obszarze informatyzacji państwa.
Państwowe Instytuty Badawcze nadzorowane przez ministra właściwego do spraw informatyzacji, w tym NASK-PIB			Umożliwienie wsparcia jst w zakresie cyberbezpieczeństwa.
Centra Powiadamiania Ratunkowego	17		Umożliwienie realizacji zadań w ramach systemu powiadamiania ratunkowego.
Centralne Biuro Zwalczania Cyberprzestępczości	1		Umożliwienie realizacji zadań w ramach wydatków na funkcjonowanie CBZC.
państwowa służba hydrologiczno-meteorologiczna, państwowa służba do spraw bezpieczeństwa budowli piętrzących (Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowy Instytut Badawczy), państwowa służba hydrogeologiczna (Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy)	3	Dane własne	Zapewnienie dodatkowych środków niezbędnych na potrzeby funkcjonowania służb państwowych – realizacja zadań ustawowych. Zmiana w zakresie limitu finansowania.
żołnierze zawodowi, funkcjonariusze i funkcjonariusze Służby Celno-Skarbowej			Objęcie wzrostem uposażeń wyłącznie żołnierzy zawodowych, funkcjonariuszy i funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej pozostających w służbie na dzień 1 marca 2023 r.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji z chwilą przekazania do uzgodnień z członkami Rady Ministrów.

Stosownie do przepisów uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2022 r. poz. 348) projekt ustawy został przekazany do ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej i Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej.

Projekt został przekazany pod obrady Rady Dialogu Społecznego i Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz do:

- reprezentatywnych central związkowych (Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych, Forum Związków Zawodowych, Związek Nauczycielstwa Polskiego),
- organizacji pracodawców (Pracodawcy RP, PKPP „Lewiatan”, Związek Pracodawców Business Centre Club, Związek Rzemiosła Polskiego, Związek Przedsiębiorców i Pracodawców, Federacja Przedsiębiorców Polskich i Krajowa Izba Gospodarcza),
- Stowarzyszenia Sędziów Polskich IUSTITIA, Stowarzyszenia Sędziów Themis, Stowarzyszenia Prokuratorów „Lex super omnia”, Związku Zawodowego Prokuratorów i Pracowników Prokuratury RP.

Projekt został przekazany do zaopiniowania do Sądu Najwyższego oraz do Krajowej Rady Sądownictwa.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [tys. zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	158 471											158 471
budżet państwa												
JST	158 471											158 471
Wydatki ogółem	248 640											248 640
budżet państwa	-78 561											-78 561
JST												
Pozostałe jednostki razem	327 201											327 201
Fundusz Pracy	297 201											297 201
Fundusz Szerokopasmowy	30 000											30 000
Saldo ogółem	-90 109											-90 109
budżet państwa	78 561											78 561
JST	158 471											158 471
Pozostałe jednostki razem	-327 201											-327 201
Fundusz Pracy	-297 201											-297 201
Fundusz Szerokopasmowy	-30 000											-30 000

Źródła finansowania

W roku 2023 wysokość odpisu na ZFŚS będzie ustalana na podstawie wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej w drugim półroczu 2019 r. ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, które wynosi 4.434,58 zł (M. P. z 2020 r. poz. 195).

Przyjmując za podstawę tę kwotę, odpis podstawowy na jednego pracownika (37,5% podstawy) wynosi 1.662,97 zł.

Pracodawcy prowadzący działalność m.in. w formie jednostek budżetowych tworzą ZFŚS, bez względu na liczbę zatrudnianych pracowników, dlatego też wprowadzenie omawianego rozwiązania spowoduje oszczędności w tej grupie wydatków budżetu państwa w roku 2023 w odpisach na ZFŚS – w wysokości **ok. 168 mln zł** (ok. 128 mln zł bez wydatków finansowanych w ramach PKB, tj. na obronność i ochronę zdrowia)

Sposób naliczania odpisu na ZFŚS dla nauczycieli został uregulowany w art. 53 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2021 r. poz. 1762, z późn. zm.). Dla nauczycieli dokonuje się corocznie odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych w wysokości ustalonej jako iloczyn planowanej, przeciętnej w danym roku kalendarzowym, liczby nauczycieli zatrudnionych w pełnym i niepełnym wymiarze zajęć (po przeliczeniu na pełny wymiar zajęć) skorygowanej w końcu roku do faktycznej przeciętnej liczby zatrudnionych nauczycieli (po przeliczeniu na pełny wymiar zajęć) i 110% kwoty bazowej, o której mowa w art. 30 ust. 3 (tj. kwoty bazowej, określanej dla nauczycieli

corocznie w ustawie budżetowej), obowiązującej w dniu 1 stycznia danego roku. W projekcie ustawy kwotę bazową do ustalenia odpisu na ZFŚS dla nauczycieli ustalono na poziomie kwoty bazowej obowiązującej w dniu 1 stycznia 2019 r. (3 045,21 zł). Oszczędności z tytułu „zamrożenia” bazy stanowiącej podstawę do naliczania odpisu na fundusz socjalny wyniosą ok. **572 mln zł**.

Oszczędności z tytułu „zamrożenia” bazy stanowiącej podstawę do naliczania odpisu na fundusz socjalny dla emerytów i rencistów otrzymujących świadczenia z zaopatrzenia emerytalnego służb mundurowych w roku 2023 w zakresie funkcjonariuszy służb mundurowych MSWiA wyniosą ok. **25,2 mln zł**.

Oszczędności z tytułu „zamrożenia” bazy stanowiącej podstawę do naliczania odpisu na fundusz socjalny dla emerytów i rencistów otrzymujących świadczenia z zaopatrzenia emerytalnego służb mundurowych w roku 2023 w zakresie funkcjonariuszy służb mundurowych MS wyniosą ok. **4,3 mln zł**.

Projektowane zmiany dotyczące ustalenia w roku 2023 wysokości wynagrodzeń sędziów, prokuratorów i innych pracowników, których wynagrodzenia są relacjonowane do kwoty w wysokości 5 444,42 zł, spowodują oszczędności w wydatkach budżetu państwa w częściach 04, 05, 06, 13, 15, 37 i 88 w wysokości ok. **710 mln zł**.

W związku z regulacjami zawartymi w projekcie nie wzrosną w roku 2023 wydatki budżetu państwa przeznaczone na wynagrodzenia osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe oraz uposażenia posłów i senatorów, względem roku 2022 o 7,8%. Nastąpi również ograniczenie możliwości zwiększenia pewnych kategorii wydatków, które są określane/relacjonowane w obowiązującym prawie do kwoty bazowej osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe.

W zakresie wynagrodzeń osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe oszczędności budżetu państwa w roku 2023 związane z zamrożeniem kwot bazowych na dotychczasowym poziomie szacuje się w kwocie **ok. 5 mln zł** (za podstawę wyliczeń przyjęto kwoty wynagrodzeń, określone w załączniku nr 6 do ustawy budżetowej na rok 2022 dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe).

Skutki finansowe wynikające z projektowanych rozwiązań dotyczące przepisów z obszaru Praca tj.:

- dofinansowania kosztów wynagrodzeń zasadniczych wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne pracowników PUP w kwocie **158,471 mln zł**,
 - podwyższenia kwoty na KFS o **138,730 mln zł** (różnica pomiędzy kwotą na 2023 r. wynikającą z ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy a projektowanym rozwiązaniem)
- zostaną sfinansowane w ramach kwot ujętych w projekcie planu finansowego Funduszu Pracy na 2023 r. i nie będą stanowiły podstawy do ubiegania się o dodatkowe środki na ten cel.

Projekt wiąże się ze zwiększeniem wydatków budżetu państwa z tytułu przekazania Centrum Obsługi Administracji Rządowej dotacji celowej w wysokości **20,952 mln zł** z przeznaczeniem na sfinansowanie kosztów zadań dotyczących nieruchomości będących własnością Skarbu Państwa, stanowiących wyposażenie i przekazanych w użyczenie Centrum Obsługi Administracji Rządowej (IGB).

	<p>Operacja przekazania obligacji o wartości około 21 mld zł będzie generować wzrost wydatków budżetu państwa na obsługę długu Skarbu Państwa rocznie w wysokości około 1,26 mld zł, w zależności od sytuacji na rynku finansowym.</p> <p>W ramach Funduszu Szerokopasmowego przewiduje się ewentualną możliwość sfinansowania zadań w obszarze informatyzacji państwa do maksymalnej kwoty 30 mln zł, z przeznaczeniem m. in. na działania w obszarze rozwoju telekomunikacji oraz w obszarze dostępu szkół do szybkiego internetu.</p>
<p>Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń</p>	<p>Podstawowym źródłem danych przyjętych do obliczeń są formularze wykorzystywane w ramach procedury projektowania budżetu państwa jak również dane zamieszczone w ustawie budżetowej na rok 2021, ustawie budżetowej na rok 2022 oraz projekcie ustawy budżetowej na rok 2023.</p> <p>Wprowadzenie regulacji odnoszących się do planowania środków na doskonalenie zawodowe nauczycieli w budżecie ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa w roku 2023. Potencjalne oszczędności, które mogą wystąpić w ramach budżetu ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania można będzie przeznaczyć na realizację innych zadań z zakresu oświaty. Na obecnym etapie wysokość oszczędności jest trudna do oszacowania, gdyż decyzje o wysokości środków, jakie planuje się przeznaczyć na zadania z zakresu doskonalenia zawodowego nauczycieli będą podejmowane w trakcie roku 2023, w zależności od potrzeb w tym zakresie.</p> <p>W zakresie zmiany sposobu ustalania wydatków na fundusz nagród dla nauczycieli za ich osiągnięcia dydaktyczno-wychowawcze w budżetach wojewodów oraz budżecie ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, na obecnym etapie wysokość oszczędności jest trudna do oszacowania, gdyż decyzja o wysokości środków jakie planuje się przeznaczyć na to zadanie uzależniona jest od liczby pozytywnie zaopiniowanych wniosków o przyznanie nagród.</p> <p>Rozwiązanie w zakresie środków na wspieranie organizacji doradztwa metodycznego na obszarze województwa nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa w 2023 r.</p> <p>Proponowane rozwiązanie w zakresie zarządzania długiem Skarbu Państwa będzie realizować potrzebę Ministra Finansów w zakresie bardziej elastycznej procedury zarządzania wydatkami na obsługę długu Skarbu Państwa i całym budżetem państwa w sytuacji potencjalnej konieczności zwiększenia ich w związku ze zmianami uwarunkowań rynkowych i budżetowych. Przepis nie powoduje skutków finansowych dla sektora finansów publicznych.</p> <p>Przekazanie w 2023 r. skarbowych papierów wartościowych dla Funduszu Reprywatyzacji o wartości nominalnej 20 000 mln zł oraz podmiotów szkolnictwa wyższego i nauki o wartości nominalnej 1 000 mln zł, przy założeniu zbycia tych papierów przez uprawnione podmioty, spowoduje wzrost państwowego długu publicznego (definicja krajowa) oraz długu sektora instytucji rządowych i samorządowych (definicja UE) o wartość nominalną przekazanych skarbowych papierów wartościowych.</p> <p>Zwiększenie limitu wydatków na funkcjonowanie Rady Dialogu Społecznego oraz Biura Rady Dialogu Społecznego w 2023 r. w kwocie 445 tys. zł zostanie pokryte ze zwiększonego limitu części budżetu państwa 31– Praca.</p> <p>Zwiększenie limitu na realizację zadania w zakresie wychowania przedszkolnego uczniów objętych wychowaniem przedszkolnym do końca roku szkolnego w roku</p>

kalendaryzowym, w którym kończą 6 lat z kwoty 1.671 mln zł do kwoty 1.749 mln zł, tj. o **78 mln zł**.

Dotacja celowa na dofinansowanie zadań w zakresie wyposażenia szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe obliczana jest do wysokości stanowiącej iloczyn liczby uczniów danej klasy, którym należy zapewnić komplet podręczników lub materiałów edukacyjnych oraz materiałów ćwiczeniowych, oraz odpowiednio kwot, o których mowa w ustawie z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1930, z późn. zm.), z uwzględnieniem wskaźników zgodnie z art. 55 ust. 6 i kosztów obsługi zadania. Z uwagi na znaczny wzrost kosztów realizacji tego zadania minister właściwy do spraw oświaty i wychowania dokonał weryfikacji maksymalnej kwoty dotacji celowej od roku 2023 biorąc pod uwagę liczbę obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego na danym etapie edukacyjnym, warunki, jakie muszą spełniać podręczniki oraz kształtowanie się cen podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych. Zwiększenie z kwoty 373 mln zł do kwoty 448 mln zł tj. o **75 mln zł**.

Przedłużenie na rok 2023 finansowania 429 etatów urzędników sądowych przyznanych na czas oznaczony na realizację ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów (Dz.U. z 2022 r. poz. 1495) spowoduje wzrost wydatków budżetu państwa w ramach części budżetu państwa 15 – Sądy powszechne w wysokości ok. **30,2 mln zł**.

Zmiana limitu na rok 2023, określonego w art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 15 września 2017 r. o Narodowym Instytucie Wolności – Centrum Społeczeństwa Obywatelskiego spowoduje wzrost wydatków budżetu państwa o **190,2 mln zł**.

Wydatki związane ze zwiększeniem limitu ustawy z dnia 22 listopada 2013 r. o systemie powiadamiania ratunkowego (Dz. U. z 2021 r. poz. 268, z późn. zm.), w kwocie około **36,2 mln zł**, pokryte zostaną ze środków budżetu państwa.

Wydatki związane ze zwiększeniem limitu ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z powołaniem Centralnego Biura Zwalczania Cyberprzestępczości (Dz. U. poz. 2447), w kwocie około **11 mln zł**, pokryte zostaną ze środków budżetu państwa.

Zmiana limitu w ustawie z dnia 5 lipca 2018 r. o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa (Dz.U. z 2022 r. poz. 1863), w kwocie około **31,4 mln zł**, pokryta zostanie ze środków budżetu państwa części 27 - Informatyzacja.

Wydatki związane ze zwiększeniem limitu w ustawie z dnia 11 września 2019 r. o zmianie ustawy – Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2170), w kwocie około **49,2 mln zł**, ujęte w części budżetu państwa 22 - Gospodarka wodna, zostaną zrównoważone dochodami budżetu państwa w części budżetu państwa 21 - Gospodarka morską.

W ramach Funduszu Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców przewiduje się ewentualną możliwość sfinansowania zadań w obszarze informatyzacji państwa w przypadku gdyby w 2023 r. powstały oszczędności związane z rezygnacją, różnicą pomiędzy zabezpieczeniem, a faktycznym wykonaniem lub przesunięciem terminów realizacji zadań, mających wpływ na finansowanie wydatków związanych z utworzeniem, rozwojem i funkcjonowaniem centralnej ewidencji pojazdów i centralnej ewidencji kierowców, w tym Krajowego Punktu Kontaktowego, centralnej ewidencji posiadaczy kart parkingowych oraz

elektronicznego katalogu marek i typów pojazdów homologowanych oraz dopuszczonych do ruchu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Na etapie planowana kwota wydatków realizację zadań w obszarze informatyzacji nie jest możliwa do określenia.

Środki na realizację zadań z zakresu cyberbezpieczeństwa polegające na wspieraniu jednostek samorządu terytorialnego będą finansowane w ramach limitu wydatków części budżetu państwa 27 – Informatyzacja w 2023 r.

Utworzenie przez instytuty badawcze nadzorowane przez Ministra Cyfryzacji Funduszu wsparcia jednostek samorządu terytorialnego będzie miało miejsce jeżeli nie wpłynie to negatywnie na ich sytuację finansową. Instytuty badawcze, które są nadzorowane przez ministra do spraw informatyzacji (w tym NASK-BIP) będą mogły utworzyć ze środków funduszu rezerwowego Fundusz wsparcia jednostek samorządu terytorialnego, z którego będą mogły wspierać jednostki samorządu terytorialnego w realizacji zadań z zakresu cyberbezpieczeństwa na podstawie zawartych umów.

Zmiany związane z finansowaniem zadań oświatowych nie powodują skutków finansowych dla budżetu państwa.

Propozycje rozwiązań dotyczących stosowania kwot bazowych dla żołnierzy, funkcjonariuszy oraz funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej nie będą rodziły dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa, a co za tym idzie konieczności pozyskania dodatkowych środków na ich sfinansowanie ponad środki ujęte we właściwych częściach budżetowych (m.in. z części 19, 29, 37, 42 i 85). Potencjalne oszczędności dla budżetu państwa związane z wysokością i liczbą wypłacanych świadczeń emerytalno-rentowych są trudne do oszacowania na tym etapie z uwagi na to, że wynikają z indywidualnych decyzji żołnierzy, funkcjonariuszy i funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej.

Zakłada się, że projektowane zmiany w służbie zagranicznej nie wywołają skutków finansowych w 2023 r.

Zmiany w zakresie ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1672, z późn. zm.) są neutralne dla budżetu.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							
Niemierzalne								
	(dodaj/usuń)							

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projektowane regulacje nie będą miały wpływu na sytuację osób starszych oraz osób niepełnosprawnych.	
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu		
☒ nie dotyczy		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy	
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: ...	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: ...	
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy	
Komentarz:		
9. Wpływ na rynek pracy		
Realizacja proponowanych przepisów, co do zasady, nie będzie miała wpływu na rynek pracy.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☒ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☒ mienie państwowe ☐ inne: ...	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	<p>W wyniku realizacji zaplanowanych w Centrum Obsługi Administracji Rządowej przedsięwzięć nastąpi:</p> <ul style="list-style-type: none"> wzrost wartości użytkowej majątku stanowiącego własność Skarbu Państwa, zwiększenie bezpieczeństwa użytkowników obiektów. <p>Zmiana sposobu określania podstawy ustalenia wynagrodzenia sędziów, prokuratorów i innych pracowników, których wynagrodzenia są relacjonowane do wynagrodzeń sędziów i prokuratorów.</p>	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Wykonanie przepisów nastąpi po wejściu w życie projektowanej regulacji, czyli po dniu 1 stycznia 2023 r.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Rozwiązania mają, co do zasady, charakter czasowy.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Brak.		

**Raport z konsultacji publicznych i opiniowania
projektu ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok
2023 (UD 378)**

Stosownie do postanowień uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2022 r. poz. 348) i art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem ustawy w trybie przepisów o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa, zgodnie z art. 7 ust. 1 ww. ustawy.

W dniach 2, 5 i 7 września 2022 r. projekt ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2023 wraz z projektem ustawy budżetowej na rok 2023 był przedmiotem obrad Zespołu problemowego ds. budżetu, wynagrodzeń i świadczeń socjalnych Rady Dialogu Społecznego oraz Rady Dialogu Społecznego.

Projekt został skierowany do opinii Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Zespół ds. Systemu Finansów Publicznych Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego rozpatrzył projekt ustawy na posiedzeniu w dniu 22 września 2022 r. Zespół rekomendował przyjęcie projektu ustawy. W dniu 27 września projekt był przedmiotem obrad Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Komisja podjęła decyzję o przekazaniu projektu ustawy do Zespołu ds. Systemu Finansów Publicznych, do procedowania w trybie obiegowym, z terminem do dnia 28 września do godziny 10. W toku opiniowania uwagę zgłosił Związek Powiatów Polskich wskazując na konieczność preredagowania brzmienia przepisu poprzez wyłączenie stosowania jedynie maksymalnego zmniejszenia o 25% średniej arytmetycznej, o której mowa w art. 43 ust. 5 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1930 i 2445 oraz z 2022 r. poz. 1116, 1692 i 1730) z zachowaniem rozwiązania, że zaktualizowana kwota dotacji, o której mowa w tym przepisie może zwiększyć się maksymalnie o 50% średniej arytmetycznej oraz uzupełnienia oceny skutków regulacji.

Odnosząc się do uwagi należy zauważyć, że wyłączenie przepisu art. 43 ust. 5 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych w roku 2023 dotyczyć będzie jedynie szkół dotowanych na podstawie art. 26 ust. 2 tej ustawy w zakresie niepublicznego liceum ogólnokształcącego dla dorosłych, niepublicznej szkoły branżowej II stopnia oraz niepublicznej szkoły policealnej. Szkoły te dotowane są na każdego ucznia w wysokości odpowiadającej kwocie przewidzianej w

części oświatowej subwencji ogólnej dla danej jednostki samorządu terytorialnego miesięcznie oraz dodatkowo, jednorazowo za tzw. „efekt”. Aktualizacja kwot dotacji, do której odnosi się wyłączany przepis dotyczy jedynie kwot dotacji wypłacanych miesięcznie. Dotacja tzw. „za efekt” (art. 26 ust. 5 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych) nie podlega aktualizacji i wypłacana jest w kwocie odpowiedniej dla roku ukończenia szkoły przez ucznia. Nadal planuje się utrzymanie kierunku zwiększenia subwencji oświatowej w części „za efekt” w tych szkołach. Oznacza to, że po dokonaniu aktualizacji, kwota dotacji wypłacanej miesięcznie tym szkołom nie zwiększy się o ponad 50%. Nie ma zatem podstaw, aby sądzić, że przepis ten spowoduje skutki finansowe dla samorządów.

W ramach konsultacji publicznych oraz opiniowania projekt został przekazany następującym podmiotom:

1. Sądowi Najwyższemu,
2. Krajowej Radzie Sądownictwa,
3. Forum Związków Zawodowych,
4. NSZZ Solidarność,
5. Ogólnopolskiemu Porozumieniu Związków Zawodowych,
6. Pracodawcom Rzeczypospolitej Polskiej,
7. Konfederacji „Lewiatan”,
8. Związkowi Rzemiosła Polskiego,
9. Związkowi Pracodawców Business Centre Club,
10. Związkowi Przedsiębiorców i Pracodawców,
11. Federacji Przedsiębiorców Polskich,
12. Krajowej Izbie Gospodarczej,
13. Związkowi Nauczycielstwa Polskiego,
14. Stowarzyszeniu Sędziów Polskich IUSTITIA,
15. Stowarzyszeniu Sędziów Themis,
16. Stowarzyszeniu Prokuratorów Lex Super Omnia,
17. Związkowi Zawodowemu Prokuratorów i Pracowników Prokuratury RP,
18. Krajowej Izbie Gospodarki Nieruchomościami.

W toku uzgodnień **Federacja Związków Pracodawców Ochrony Zdrowia „Porozumienie Zielonogórskie”** poinformowało, że do projektu ustawy uwag nie zgłasza.

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” negatywnie oceniła projekt ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2023. Prezydium KK NSZZ „Solidarność” domaga się pełnego odmrożenia wysokości odpisów na zakładowy fundusz

świadczeń socjalnych, tak aby narzędzie wsparcia pracowników i ich rodzin mogło w pełni realizować ustawowe cele. Odniesienie wartości odpisu do wysokości wynagrodzeń w 2019 roku wobec dwucyfrowej inflacji sprawi, że wsparcie kierowane przede wszystkim do najbardziej zagrożonych ubóstwem zostanie ograniczone. Będzie to miało konsekwencje w postaci braku odpowiedniego zaspokajania nagłych potrzeb socjalnych pracowników i ich rodzin i to w czasie, kiedy koszty utrzymania dynamicznie wzrastają. Prezydium KK zwraca uwagę, że odmrożenie wysokości odpisu będzie miało pozytywny wpływ na budżet poprzez zwiększenie wpływów podatkowych z tytułu wzrostu konsumpcji. Ponadto po raz kolejny przedstawione skutki regulacji dotyczące odmrożenia podstawy odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych zawierają szacunki jedynie w zakresie oszczędności dla wydatków budżetu państwa, nie uwzględniają one ubytków podatkowych dla budżetu z tytułu niezyskanych dochodów z podatku od towarów i usług.

Prezydium KK negatywnie opiniuje art. 30 *projektu ustawy (obecnie art. 38)* zwiększający limit wydatków na funkcjonowanie Rady Dialogu Społecznego oraz Biura Rady Dialogu Społecznego wyłącznie w 2023 r., pomijając lata kolejne. Prezydium Komisji proponuje dodatkowe zwiększenie limitów na lata 2023-2025.

Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych (dalej: OPZZ) negatywnie ocenia propozycję zamrożenia odpisów na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych i oczekuje ich pełnego odmrożenia. W ocenie OPZZ Zamrożenie nie jest jednak tak korzystne dla finansów państwa, jak się to przedstawia. W rzeczywistości przyniesie straty niewspółmierne do doraźnych oszczędności.

OPZZ pozytywnie oceniło zwiększenie limitu wydatków na funkcjonowanie Rady Dialogu Społecznego oraz Biura Rady Dialogu Społecznego w 2023 r.

Związek Pracodawców Polska Miedź pozytywnie ocenił fakt przygotowania przez Ministra Finansów projektu ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2023. Związek zwrócił się z prośbą o zmianę treści artykułu 8 projektu ustawy, który określa między innymi wysokość wynagrodzenia osób pełniących funkcje członków rad nadzorczych spółek których właścicielem są samorządy. W obecnym kształcie proponuje się, aby wynagrodzenie to było pochodną od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale 2016 r. Jest to jedna z najdłużej zamrożonych obecnie pozycji, podczas gdy wiele innych w ostatnim roku przeszło aktualizację i urealnienie. Związek zaproponował, aby wynagrodzenie to było pochodną od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale 2021 r.

Polska Federacja Stowarzyszeń Rzeczoznawców Majątkowych zwróciła uwagę na spadek wynagrodzeń biegłych sądowych, który związany jest brakiem waloryzacji kwoty bazowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe. Federacja wniosła o wprowadzenie rozwiązań które umożliwiłyby urealnienie wynagrodzeń biegłych sądowych.

Sąd Najwyższy wyraził negatywną opinię o proponowanym rozwiązaniu dotyczącym wynagrodzenia sędziów (tj. sędziów sądów powszechnych, sędziów Sądu Najwyższego, sędziów sądów administracyjnych, sędziów sądów wojskowych i sędziów Trybunału Konstytucyjnego), jak również prokuratorów i innych pracowników sfery budżetowej, których wynagrodzenia są relacjonowane do wynagrodzeń sędziów i prokuratorów, projekt ustawy o budżecie zakłada, że podstawę ich wynagrodzenia stanowić będzie kwota 5.444,42 zł. Sąd Najwyższy wskazał, że w roku 2023 podstawę ustalania wysokości wynagrodzenia sędziego powinno stanowić przeciętne wynagrodzenie w drugim kwartale 2022 r., a zatem powinna być to kwota 6.156,25 zł. Sąd Najwyższy wskazał, że taki stan rzeczy stanowi naruszenie zasady, jaka została wypracowana i wprowadzona do polskiego porządku prawnego na mocy przepisów ustawy z dnia 20 marca 2009 r. o zmianie ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw. W ocenie Sądu Najwyższego, proponowane w opiniowanym projekcie ustawy o budżecie rozwiązanie legislacyjne całkowicie abstrahuje od tego modelu, stanowiąc naruszenie zasady zaufania do państwa i stanowionego prawa (art. 2 Konstytucji), jak również utrwalonego rozumienia wynagrodzenia odpowiadającego godności urzędu (art. 178 ust. 2 Konstytucji), dokonując jego ograniczenia niezgodnie z zasadą proporcjonalności (art. 31 ust. 3 Konstytucji). Ponadto opiniowany projekt prowadzi do zasadniczej zmiany utrwalonych reguł kształtowania wysokości wynagrodzeń sędziowskich przez ich uzależnienie wyłącznie od corocznej woli władzy ustawodawczej i wykonawczej. Takie zjawisko stanowi jednocześnie naruszenie zasady trójpodziału władzy (art. 10 Konstytucji).

Krajowa Rada Sądownictwa wyraziła negatywne stanowisko do artykułów 4-6 oraz wskazała, że w chwili wejścia regulacji w życie, zaskarży ustawę do Trybunału Konstytucyjnego. W ocenie Krajowej Rady Sądownictwa zastosowanie kwoty 5.444,42 zł zamiast 6.156,25 zł dla ustalenia podstawy wynagrodzenia zasadniczego jest sprzeczne z treścią art. 91 Prawa o ustroju sądów powszechnych. Krajowa Rada Sądownictwa, wskazał, że poziom i dynamika procesów inflacyjnych oraz wynikający z nich znaczny wzrost kosztów utrzymania sprawiają, że powołana konstytucyjna dyrektywa zakładająca adekwatność wynagrodzeń sędziowskich do godności urzędu i zakresu sędziowskich obowiązków doznałaby w razie przyjęcia proponowanych rozwiązań istotnego naruszenia, gdyż adekwatność tę należy z całą oczywistością relacjonować do aktualnych warunków ekonomicznych. Nie dokonanie waloryzacji wynagrodzeń sędziów w roku 2023 zgodnie z treścią art. 91 Prawa o ustroju sądów powszechnych zaplanowane w projekcie ustawy z 30 sierpnia 2022 r.

będzie trzecim z kolei rokiem, w którym podstawa ustalenia wynagrodzenia zasadniczego byłaby ustalana w sprzeczności z treścią art. 91 usp., w ocenie Krajowej Rady Sądownictwa powoduje, że rozwiązanie takie utrwała się systemowo i traci charakter wyjątkowości. Krajowa Rada Sądownictwa wskazała, że mechanizm ustalania wynagrodzeń sędziów został uregulowany w sposób szczególny. Kształtuje on wynagrodzenie sędziego jako iloczyn ustawowo określonego mnożnika zależnie od zajmowanego stanowiska oraz mnożnej - podstawy wynagrodzenia zasadniczego w danym roku, którą stanowi wynagrodzenie w II kwartale, ogłaszane komunikatem Prezesa GUS w Monitorze Polskim. Takie powiązanie wynagrodzeń sędziów z przeciętnym wynagrodzeniem miało chronić przed związanym z inflacją spadkiem siły nabywczej, dzięki mechanizmowi swoistej samoczynnej podwyżki wynagrodzenia zasadniczego i dodatków funkcyjnych - gwarantując, że wynagrodzenia sędziów będą zmieniały się *in plus* w wypadku dobrej kondycji gospodarki narodowej. Zarazem, w razie pogorszenia koniunktury gospodarczej i obniżenia przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, ustawodawca przewidział, że wynagrodzenia sędziów mają pozostawać na tym samym poziomie. Mechanizm ten był elementem zmian systemowych prowadzących do wykonania art. 178 ust. 2 Konstytucji, a jego celem było odniesienie zasad kształtowania wynagrodzeń sędziów do obiektywnego wskaźnika i uniezależnienie tego procesu od ingerencji władz wykonawczej i ustawodawczej. Jednocześnie Krajowa Rada Sądownictwa zauważyła, iż wprowadzenie proponowanej regulacji prawnej zamrażającej waloryzację wynagrodzeń sędziów może skutkować falą protestów w wymiarze sprawiedliwości.

Stanowisko w ramach konsultacji przedstawiła:

- Rada Główna Związku Zawodowego Prokuratorów i Pracowników Prokuratury RP,
- Stowarzyszenie Referendarzy Sądowych LEX IUSTA,
- Referendarze Sądu Rejonowego w Tychach,
- Referendarze Sądu Rejonowego w Chorzowie,
- Referendarze Sądu Rejonowego Katowice-Wschód w Katowicach,
- Stowarzyszenie Absolwentów i Aplikantów KSSiP Votum
- Stowarzyszenie Sędziów Polskich IUSTITIA,
- Stowarzyszenie Sędziów Themis,
- Stowarzyszenie Sędziów Rodzinnych w Polsce,
- Ogólnopolskie Stowarzyszenie Sędziów Sądów Administracyjnych oraz
- Stowarzyszenie Prokuratorów „LEX SUPER OMNIA”.

Rada Główna Związku Zawodowego Prokuratorów i Pracowników Prokuratury RP wyraziła negatywne stanowisko odnośnie określonych zasad ustalania wysokości wynagrodzenia

prokuratorów w roku 2023 w sposób odmienny od uregulowanego w ustawie z dnia 28 stycznia 2016 r. - Prawo o prokuraturze.

Stowarzyszenie Referendarzy Sądowych LEX IUSTA sprzeciwiło się kształtowaniu wynagrodzeń orzeczników niezgodnie z przepisami ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych. Stowarzyszenie wskazało, iż w ustawie o budżecie na rok 2023 nie zawieszono wzrostu wynagrodzeń pracowników podmiotów leczniczych w oparciu o przeciętne wynagrodzenie w drugim kwartale 2021 roku (Ustawa z dnia 8 czerwca 2017 r. o sposobie ustalania najniższych wynagrodzeń zasadniczych niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych Dz. U. z 2021 r. poz. 1801). W konsekwencji, w służbie zdrowia w roku 2023 (podobnie jak w roku 2022) nastąpi wzrost wynagrodzeń adekwatny do wzrostu przeciętnego wynagrodzenia. Wskazali, że pracownicy podmiotów leczniczych nie mają ograniczeń, w przeciwieństwie do orzeczników, w podejmowaniu dodatkowego zatrudnienia w ramach wyuczonego zawodu.

Referendarze Sądu Rejonowego w Tychach, Chorzowie i Katowicach zwrócili się o ustalenie wynagrodzeń referendarzy sądowych w oparciu o kwotę 6.151,25 złotych wynikająca z obowiązujących przepisów ustawy o ustroju sądów powszechnych. Wskazali, że zaplanowanie podwyżki w budżetówce na poziomie 7,8% nie może mieć zastosowania do grup zawodowych, których wynagrodzenie jest regulowane w odrębnych przepisach, tj. sędziów, prokuratorów, referendarzy, albowiem jest to jawne łamanie przepisów i praw, które zostały przyznane na mocy odrębnych przepisów ustawy tym grupom zawodowym.

Stowarzyszenie Absolwentów i Aplikantów KSSiP Votum również zakwestionowało przepisy regulujące wynagrodzenie sędziów i prokuratorów w ustawie o budżecie na 2023 rok. Stowarzyszenie wskazało, że porównanie obecnego (16,1%) i prognozowanego (nawet 18,8%) wskaźnika inflacji oraz wskaźnika waloryzacji wynagrodzeń sędziów i prokuratorów wskazuje, że nastąpi realny i znaczący spadek wynagrodzeń w tej grupie zawodowej. Na władzy ustawodawczej i wykonawczej spoczywa konstytucyjny obowiązek zapewnienia takich warunków, aby sprawowanie wymiaru sprawiedliwości było niezależne zarówno od sytuacji politycznej, jak i ekonomicznej. Wypełnienie tego obowiązku sprowadza się aktualnie do zastosowania obowiązującego art. 91 § 1c i 1d prawa o ustroju sądów powszechnych. i ustalenia wysokości wynagrodzeń sędziowskich, a tym samym także asesorów sądowych, prokuratorów i asesorów prokuratury w odniesieniu do przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w II kwartale 2022 roku.

Należy wskazać, że przedstawione podmioty koncentrowały się w swoich wystąpieniach na następujących zastrzeżeniach:

- wszyscy kwestionują propozycję wzrostu wynagrodzeń w 2023 r. o 7,8% na poziomie obecnie planowanego wzrostu wynagrodzeń dla pozostałych pracowników państwowej sfery budżetowej,
- wskazują, że 2023 r. jest kolejnym (trzecim już rokiem z rzędu) w którym projektuje się „zamrożenie” wynagrodzeń orzeczników (sędziów, prokuratorów, asesorów i innych relacjonowanych do ich wynagrodzeń),
- uważają, że takie wieloletnie działanie jest niezgodne z Konstytucją i ustawami gwarantującymi ich niezależność i stałych mechanizm waloryzacji wynagrodzeń w oparciu o wzrost wynikający z przyrostu przeciętnego wynagrodzenia w drugim kwartale roku poprzedniego, które stanowi ustawową podstawę ustalenia wynagrodzenia zasadniczego sędziów, prokuratorów,
- uzasadniają, że biorąc pod uwagę stan finansów publicznych oraz planowany wzrost PKB, zamrażanie podstawy naliczania ich wynagrodzeń nie ma dostatecznych podstaw prawnych – co może prowadzić do kierowania pozwów z roszczeniami przeciwko Skarbowi Państwa.

Stowarzyszenie Sędziów Polskich IUSTITIA, Stowarzyszenie Sędziów Themis, Stowarzyszenie Sędziów Rodziny w Polsce, Ogólnopolskie Stowarzyszenie Sędziów Sądów Administracyjnych, Stowarzyszenie Referendarzy Sądowych LEX IUSTA i Stowarzyszenie Prokuratorów „LEX SUPER OMNIA” przedstawiły wspólne stanowisko, w którym nie wyraziły zgody na łamanie przepisów Konstytucji o zapewnieniu sędziom wynagrodzeń w wysokości odpowiedniej do rangi pełnionego urzędu. Podmioty te wskazały, że podejmą działania, które będą obejmować środki prawne oraz dopuszczalne formy protestu.

Odnosząc się do przedstawionych stanowisk należy wskazać, że przyjęte na obecnym etapie prac nad budżetem 2023 r. regulacje dotyczące wynagrodzeń w przypadku pracowników państwowej sfery budżetowej zaplanowały wzrost wynagrodzeń jak również kwot bazowych o 7,8%. Konsekwentnie ww. planowany wzrost wynagrodzeń został przyjęty jako wyznacznik dla wzrostu wynagrodzeń dla pozostałych jednostek sektora finansów publicznych w 2023 r., na które strona rządowa ma wpływ.

Przedstawionych działań nie należy traktować jako indywidualnych działań w stosunku do określonych grup zawodowych ale wyraz solidarności społecznej w obecnej sytuacji geopolitycznej Polski. Działanie takie podyktowane jest, jak wskazano w uzasadnieniu do projektu ustawy budżetowej na 2023 rok szczególnymi okolicznościami mającymi istotny wpływ na sytuację budżetową kraju. Jednocześnie należy mieć na uwadze, iż ogromny wpływ na stan budżetu państwa

w ostatnich latach miała pandemia COVID-19 i jej skutki. Dodatkowo rosyjska inwazja na Ukrainę, bezprecedensowy wzrost cen energii oraz zakłócenia w łańcuchach dostaw, utrudniają powrót do stanu normalności i przekładają się na potrzebę zabezpieczenia w budżecie państwa nowych niezbędnych wydatków. Zaproponowany sposób ustalenia wynagrodzeń sędziów i prokuratorów nie narusza niezależności wymiaru sprawiedliwości, stanowiąc jednocześnie przejaw równości wszystkich obywateli wobec pojawiających się zagrożeń. Przyjęta wysokość wzrostu wynagrodzeń sędziów i prokuratorów jest zatem analogiczna do wysokości dotyczącej pozostałych pracowników wynagradzanych z budżetu państwa. Należy przy tym zauważyć, że wynagrodzenia w ustawach kominowych oraz osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe nie uległy zwiększeniu na rok 2023.

Odnosząc się do kwestii związanych ze sposobem ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych należy zauważyć, że regulują one poziom najniższego wynagrodzenia zasadniczego przysługującego poszczególnym grupom zawodowym pracowników wykonujących zawody medyczne, zatem można ją porównać do regulacji dotyczących wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę. Celem ustawy nie jest ustalenie warunków wynagradzania za pracę pracowników wykonujących zawody medyczne w taki sposób, aby tworzyć tzw. siatki płac, lecz ustalenie najniższych wynagrodzeń zasadniczych, a więc minimalnego poziomu, poniżej którego pracodawca nie może ustalić wynagrodzenia zasadniczego. Stąd też w ustawie nie określa się górnych stawek wynagrodzenia zasadniczego, a jedynie dolną granicę. Uregulowanie wynagrodzeń w podmiotach leczniczych wynika ze zdiagnozowanego problemu niedostatecznej dostępności kadry medycznej na rynku pracy, który wiąże się z liczbą osób kształcących się w zawodach medycznych oraz zjawiskiem odchodzenia pracowników medycznych do pracy poza sektor zdrowia i emigracji zarobkowej poza granice kraju kadry wykształconej z publicznych środków. Proces ten skutkuje niedoborem osób wykonujących zawód medyczny zatrudnionych w podmiotach leczniczych w Polsce, co z kolei wpływać może niekorzystnie na jakość i dostępność świadczeń zdrowotnych.

Należy też zauważyć, że przepisy ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2023 nie dotyczą urzędników oraz innych pracowników, o których mowa w ustawie z dnia 18 grudnia 1998 r. o pracownikach sądów i prokuratur.

Pozostałe podmioty, do czasu sporządzenia Raportu nie przedstawiły stanowiska.

Projekt ustawy nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.